Egzemplarz Obowiązkowy WBP w Kielcach Ob. 139/82 Reg.

I Ogólnopolska Partyjna Konferencja Ideologiczno-Teoretyczna

W Komitecie Centralnym PZPR 2 i 3 bm. odbyła się I Ogólnopolska Partyjna Konferencja Ideologiczno-Teoretyczna. Zwołano ją, zgodnie z uchwałą IV plenum KC PZPR w październiku ub.r. Pierwszoplanowym zadaniem, przed którym stanęło kilkuset uczestników konferencji było wnikliwe, gruntowne naświetlenie wszystkich warunków i czynników umacniania ideowej i organizacyjnej jedności partii. Konferencja, która — jak stwierdził otwierając jej obrady I sekretarz KC PZPR — Wojciech Jaruzelski — jest wyrazem odradzania się sił frontu ideologicznego partii, stanowi również bardzo istotne forum w dyskusji nad projektem deklaracji ideowo-programowej „O co walczymy, dokąd zmierzamy".

W konferencji uczestniczyli: przewodniczący Rady Państwa — **Henryk Jabłoński**, członkowie Biura Politycznego i Sekretariatu KC PZPR, I sekretarze i sekretarze zajmujący się sprawami propagandy komitetów wojewódzkich partii, członkowie komisji Komitetu Centralnego, reprezentanci wielkich zakładów przemysłowych, przedstawiciele świata nauki z całego kraju.

W imieniu Biura Politycznego i Sekretariatu KC uczestników konferencji serdecznie powitał I sekretarz KC PZPR **Wojciech Jaruzelski**. — Przywiązujemy do tej konferencji wielką wagę — stwierdził m.in. — jest ona bowiem pierwszym od bardzo wielu lat, tej rangi i skali, wydarzeniem w życiu ideologicznym naszej partii (tekst przemówienia podajemy na str. 3).

DOKOŃCZENIE NA STR. 2

Łączyć teorię z praktyką

W sobotę zakończyła się w Warszawie pierwsza w dziejach partii, Ogólnopolska Konferencja Ideologiczno-Teoretyczna. O refleksje na temat jej przebiegu oraz wyników poprosiliśmy uczestnika obrad, członka Komitetu Centralnego, I sekretarza KW PZPR w Kielcach **Macieja Lubczyńskiego**.

— Faktem jest, że uczestniczyłem po raz pierwszy w tak ważnym spotkaniu przedstawicieli ludzi nauki zajmujących się badaniami nad rozwojem socjalizmu w naszym kraju, a także działaczy i aktywu partyjnego oraz obecnego kierownictwa PZPR. Na konferencji zaprezentowany został

DOKOŃCZENIE NA STR. 5

Konsultacyjna Rada Gospodarcza

1 bm. Rada Ministrów podjęła uchwałę o powołaniu Konsultacyjnej Rady Gospodarczej, której przewodniczyć będzie profesor **Czesław Bobrowski**. Zgodnie z uchwałą, rada będzie organem doradczym i opiniodawczym Rady Ministrów, Prezydium Rządu oraz prezesa Rady Ministrów, działającym samodzielnie i niezależnie.

W skład rady wchodzić będzie około 30 osób — ekspertów. Wśród nich połowę stanowią ekonomiści, głównie naukowcy. Oprócz tego członkami rady zostało 2 prawników i 2 socjologów, technik rolnik i kilku dyrektorów przedsiębiorstw. Konsultacyjna Rada Gospodarcza przygotowywać będzie i przedstawiać stanowisko w węzłowych problemach społecznych i gospodarczych, nad którymi pracuje rząd. Przede wszystkim chodzi tu o opracowywanie założeń rozwoju gospodarczego i wykorzystanie bogactw naturalnych w kraju, zmian systemowych, zasad polityki cen i płac, polityki finansowej i kredytowej, handlu zagranicznego i bilansu płatniczego oraz równowagi rynkowej. W dziedzinie polityki społecznej zajmować się ona będzie głównie problemami zmian w poziomie życia ludności, sprawami systemu opieki społecznej oraz rozwojem usług niematerialnych.

(PAP)

W sklepach przed świętami

- **Mniej masła solonego**
- **Więcej tłustych twarogów**
- **Od 5 bm. śmietana o wyższej zawartości tłuszczu**

Jak informuje Wojewódzki Związek Spółdzielni Mleczarskich w Kielcach w okresie przedświątecznym poprawi się zaopatrzenie rynku w artykuły mleczarskie. Pod dostatkiem będzie w sklepach mleka. Klienci bez problemów będą mogli zrealizować kartki na masło. Czytelników z pewnością ucieszy fakt, że na półkach pojawi się więcej masła świeżego, paczkowanego. Dostawy masła solonego stanowić będą tylko 20 proc. ogólnej ilości.

Nie powinno brakować śmietany, przy czym od 5 bm. pojawi się w sklepach śmietana o wyższej zawartości tłuszczu (18 proc.).

Nie będzie ograniczeń, jeśli chodzi o twarogi, z tym że zwiększy się ilość twarogów tłustych. Podaż mleka w proszku dla niemowląt wystarczy na pełne pokrycie wydanych kartek.

Zakłady mleczarskie nie wykorzystują swoich możliwości produkcyjnych, jeśli chodzi o napoje mleczne. Posiadają one wartości odżywcze i warto byłoby, żeby handel więcej ich zamawiał.

Jak z tego wynika kielecki WZSM dołożył starań, by zagwarantować prawidłowe zaopatrzenie rynku w artykuły mleczarskie.

(H.B.)

Jak dowiaduje się dziennikarz PAP, we Frankfurcie nad Menem podpisana zostanie 6 bm. umowa z 500 prywatnymi bankami komercyjnymi, dotycząca refinansowania naszych ubiegłorocznych spłat z tytułu zadłużeń w stosunku do tych banków. Chodzi o kwotę 2,2 mld dolarów. Niedawno dokonaliśmy spłaty kwoty 290 mln dolarów z tytułu odsetek od naszego zadłużenia zaciągniętego w bankach komercyjnych.

Umowa przewiduje spłacenie w tym roku 5 proc. zeszłorocznych płatności, niezależnie od już zapłaconych odsetek. Na pozostałą kwotę udzielona zostanie 4-letnia karencja (przesunięcie), a cała kwota zwrócona zostanie w okresie 7,5 lat licząc od br. Umowa, zgodnie z ubiegłorocznym porozumieniami, otwiera równocześnie możliwości rozpoczęcia rozmów w sprawie przełożenia tegorocznych płatności na podobnych zasadach.

Refinansowanie części naszych długów w bankach Zachodu

Wynegocjonowanie porozumienia stanowi dalszy wyraz woli utrzymywania normalnych stosunków z naszymi partnerami z Zachodu. Mieć ono będzie również duże znaczenie dla stabilizacji gospodarki polskiej.

(PAP)

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW, ŁĄCZCIE SIĘ!

ABA

Słowo Ludu

DZIENNIK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

KIELCE—RADOM, PONIEDZIAŁEK, 5 KWIETNIA 1982 R. NR 67 (10903) ROK XXXIII CENA 4 ZŁ

Raport o stanie gospodarki polskiej w końcu 1981 roku

KOMISJA Planowania przy Radzie Ministrów opublikowała „Raport o stanie gospodarki w końcu 1981 r.". Raport ilustruje nowe zjawiska gospodarcze z licznymi przykładami, porównuje wyniki 1981 roku z rezultatami uzyskanymi w 1980. W gospodarce narodowej zanotowano w 1981 r. szczególnie głęboki regres. Dochód narodowy wytworzony obniżył się w 1981 r. o 13 proc. Produkcja globalna przemysłu uspołecznionego spadła o 11,2 proc. Obroty handlu zagranicz-

DOKOŃCZENIE NA STR. 5

Przed 1 Maja
W Kielcach powołano Miejski Komitet Obchodów Święta Pracy

W ub. piątek w Kielcach powołano Miejski Komitet Obchodów Święta Pracy — 1 Maja. W jego skład weszli przedstawiciele aktywu partyjnego, ZSL, SD, organizacji społecznych i młodzieżowych, MO i wojska, a także Miejskiego Obywatelskiego Komitetu Odrodzenia Narodowego. Na czele komitetu stanął I sekretarz KM PZPR w Kielcach — **Zdzisław Skowron**. Jednocześnie powołane zostały sekcje robocze komitetu, których zadaniem jest przygotowanie imprez związanych z obchodami święta 1 Maja. Omówiono także projekt programu majowego święta.

W tym roku Święto Pracy uczczone zostanie przez kielczan tradycyjnym pochodem, który przejdzie ulicą Buczka

DOKOŃCZENIE NA STR. 5

Finał IX Radomskiej Wiosny Literackiej

„Wieczór jednego wiersza" — impreza organizowana w Klubie „Relaks", zakończyła trwającą od 1 bm. IX Radomską Wiosnę Literacką. Konkurs jednego wiersza cieszy się w tej imprezie największym zainteresowaniem. Nic dziwnego, że „Relaks" z trudem pomieścił wszystkich miłośników poezji. W tym roku na konkurs nadesłano 80 zestawów wierszy, co w sumie dało aż 250 utworów do oceny. Zwycięzców przedstawił przewodniczący jury, **Igor Sikirycki**. I nagrodę w wysokości 4,5 tys. zł (jest to nagroda prezydenta miasta) otrzymała **Teresa Opoka** z Radomia za wiersz „Moja wyspa". II — w wysokości 3 tys. zł (jest to nagroda ZW ZSMP) — **Henryk Morawski** z Białobrzegów za utwór „Ona". III — w wysokości 2,5 tys. zł — **Barbara Wojdan-Masiejewska** z Radomia za wiersz „Mazurska improwizacja". Wyróżnienia otrzymali: **Władysław Koba** z Radomia, **Zofia Jurkowska** ze wsi Wir, gm. Potworów, **Adam Zdzisław Krzemiński** ze Stąporkowa i **Genowefa Ostręga** ze Skarżyska. Podczas wieczoru po raz pierwszy też zaprezentowano „Radomski almanach poetycki", który w tych dniach ukazał się drukiem. Opracowali go Stanisław Nyczaj i Henryk Jacnimowski, a szatę graficzną przygotował Andrzej Minajew. Almanach przedstawia 80 utworów 21 autorów związanych z ziemią radomską, skupionych w Korespondencyjnym Klubie Młodych Pisarzy przy ZW ZSMP lub innych klubach literackich. Jest do nabycia w sklepach „Domu Książki".

IX Wiosnę Literacką uzupełnił recital poezji śpiewanej **Leszka Długosza**, zawsze chętnie słuchanego nie tylko w Radomiu. Na kiermaszu, któremu patronowała tym razem Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, nabyć można było wiele cennych pozycji.

(bk)

Rozwój społeczno-gospodarczy krajów RWPG

MOSKWA, PAP. W Sofii odbyła się międzynarodowa konferencja naukowo-teoretyczna „Wspólnota socjalistyczna w latach osiemdziesiątych". Jej uczestnicy, naukowcy z szeregu państw socjalistycznych, rozpatrywali problemy rozwoju społeczno-gospodarczego krajów wspólnoty socjalistycznej oraz pogłębienia integracji w ramach RWPG. Obrady konferencji raz jeszcze zademonstrowały wybitne osiągnięcia Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej, stanowiącej najbardziej dynamiczną siłę gospodarczą współczesnego świata.

Święto WRL

W dniu święta narodowego Węgierskiej Republiki Ludowej — 37 rocznicy wyzwolenia I sekretarz KC PZPR, prezes Rady Ministrów WOJCIECH JARUZELSKI i przewodniczący Rady Państwa, HENRYK JABŁOŃSKI przesłali przywódcom Węgier, a za ich pośrednictwem całemu narodowi, serdeczne, przyjacielskie pozdrowienia i najlepsze życzenia.

(PAP)

Z prac Rady Ministrów

● **Rada Ministrów rozpatrzyła 1 kwietnia sprawozdanie z przebiegu odbytej w dniu 29 marca br. oficjalnej wizyty przyjaźni w Niemieckiej Republice Demokratycznej partyjno-państwowej delegacji PRL i aprobowała wyniki przeprowadzonych rozmów.**

Przebieg i wyniki wizyty — podkreślono w toku debaty — mają istotne znaczenie dla pogłębienia współpracy pomiędzy Polską i NRD, a jednocześnie — umacniając zwartość wspólnoty państw socjalistycznych — przyczyniają się do ugruntowania pokoju i bezpieczeństwa w Europie.

W celu właściwego wykorzystania dorobku wizyty Rada Ministrów zaleciła wszystkim resortom i instytucjom opracowanie konkretnych programów rozwoju ich stosunków z odpowiednimi partnerami ze strony NRD.

● **Następnie Rada Ministrów PRL rozpatrzyła informację Ministerstwa Spraw Wewnętrznych o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Z informacji wynika, że mimo licznych jeszcze zagrożeń następuje dalsza stabilizacja w dziedzinie ładu i porządku publicznego. Wyraźnemu ograniczeniu uległy groźne przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu, zdrowiu i życiu obywateli. Dzięki aktywności organów MSW nastąpił wzrost postępowań karnych o spekulację, marnotrawstwo i niegospodarność. Niepokoi jednak zwiększająca się liczba przestępstw przeciwko mieniu osobistemu obywateli.**

Po wprowadzeniu stanu wojennego w kraju zastosowane zostały rygory ograniczające swobody obywatelskie. Większość z tych ograniczeń została poważnie złagodzona, a niektóre całkowicie zniesiono.

Dalsze łagodzenie rygorów stanu wojennego — podkreślano w czasie debaty — uzależ-

DOKOŃCZENIE NA STR. 2

Dyskusja nad projektem ustawy o radach narodowych

W Warszawie odbyło się 2 bm. spotkanie konsultacyjne poświęcone projektowi ustawy o radach narodowych i samorządzie terytorialnym. W dyskusji nad kolejną wersją projektu tej ustawy uczestniczyli przewodniczący rad narodowych stopnia wojewódzkiego oraz kilkunastu przewodniczących rad stopnia podstawowego.

Obrady, w których wziął udział przewodniczący Rady Państwa, **Henryk Jabłoński**, prowadził zastępca przewodniczącego Rady Państwa, **Zdzisław Tomal**.

DOKOŃCZENIE NA STR. 5

Na Bałtyku...

„...rozpoczynają się śledziowe żniwa. Pierwsze „próbne" połowy rybaków z Wybrzeża Szczecińskiego wskazują, że w tym roku śledzia będzie sporo. Ryb jest dużo i są bardzo okazałe. Jeżeli utrzyma się ciepła pogoda, to przez najbliższe dni łodzie będą wracały z łowisk wypełnione po brzegi. Czy jednak nie powtórzy się sytuacja z lat ubiegłych, kiedy to zabrakło lodu do mrożenia ryb i skrzynek do ich ładowania? Rybaków trapi również, czy ceny jakie zostaną ustalone za kilogram śledzia będą adekwatne do kosztów i wysiłku włożonego w jego złowienie. Do dzisiaj bowiem nie ma cenników jasno określających ile można na tej rybie zarobić. Od pozytywnego rozwiązania tych problemów zależy, czy zaopatrzenie rynku w poszukiwane śledzie ulegnie poprawie.

Na zdjęciu: wybieranie śledzi z sieci w bazie rybackiej „Certa" w Międzyzdrojach (woj. szczecińskie).

CAF — J. Undro

Posiedzenie Komisji Wspólnej Rządu i Episkopatu

2 bm. odbyło się posiedzenie Komisji Wspólnej Przedstawicieli Rządu i Episkopatu. W trakcie posiedzenia omówiono aktualną sytuację w kraju. Zgodnie stwierdzono, że potrzebne jest zespolenie sił społecznych dla przezwyciężenia trudności przeżywanych przez nasz kraj. W tym kontekście dyskutowano problem ugody społecznej, stwierdzając, że jej osiągnięcie jest konieczne i możliwe. Wskazano na potrzebę podjęcia dialogu władzy z przedstawicielami grup społecznych i tworzenia właściwego klimatu dla niego. Ugoda społeczna powinna z jednej strony zabezpieczać pokój wewnętrzny, a z drugiej strony doprowadzić do pełnego przywrócenia swobód obywatelskich.

Ustalono zestaw dalszych prac komisji, które będą przedmiotem obrad kolejnych posiedzeń. Prace te dotyczyć będą zarówno spraw wchodzących w zakres stosunków między państwem i Kościołem, jak i problemów ogólnospołecznych.

(PAP)

Uprowadzenie samolotu

1 bm. z lotniska w Krakowie uprowadzony został do Wiednia samolot ćwiczebny „AN-2". Czynu tego dokonali dwaj piloci, Andrzej Malec i Jerzy Czerwiński, którzy zabrali również na pokład swoje rodziny. Zmusili oni do udziału w ucieczce także mechanika samolotu — Bolesława Wronę. Jak podają agencje zachodnie, zażądał on, aby umożliwiono mu natychmiastowy powrót do kraju. Władze polskie wystąpiły do rządu Austrii o ekstradycję zbiegów i zwrot samolotu.

Prowadzi się w tej sprawie intensywne śledztwo.

(PAP)

Prognoza pogody

Dziś zachmurzenie w Polsce centralnej umiarkowane i małe. Temperatura maksymalna od 9 do 15 st. Wiatr słaby i umiarkowany.

Dziennikarskie spotkania z czytelnikami

Jędrzejów — jaki jest?

Jaką funkcję w województwie spełnia obecnie miasto i gmina Jędrzejów? Co najbardziej doskwiera mieszkańcom? Czym się radują, a co ich gnębi?

Oto kilka pytań, na które chcemy odpowiedzieć odwiedzając sławny zegarami ośrodek administracyjno-gospodarczy.

Już od dziś czwórka dziennikarzy „Słowa Ludu" odwiedzać będzie ludzi w zakładach pracy i na wsi, słuchać ich opinii, uwag i propozycji. Relacje z tych spotkań publikować będziemy w „Słowie Ludu".

Natomiast jutro, 6 kwietnia, w godz. od 8 do 11, w Komitecie Miejsko-Gminnym PZPR, pod numerami telefonów 22-51 i 16-35 dyżurować będą reporterzy. Tą, między innymi, drogą można się będzie z nimi kontaktować.

Zachęcamy serdecznie do współudziału w redagowaniu naszej gazety.

Prawo lokalowe

Zmiany w polityce mieszkaniowej, inna niż przed kilku laty sytuacja w zaspokajaniu społecznych potrzeb w tej dziedzinie spowodowały, iż niektóre przepisy prawa lokalowego wymagają zmiany. Okazało się bowiem, iż nie są one w pełni przydatne przy podejmowaniu prawidłowych rozstrzygnięć wielu problemów mieszkaniowych.

Przygotowano projekt aktu zmieniającego ustawę o prawie lokalowym. Dokument ten, wraz z projektami zarządzeń wykonawczych, rozpatrywany był na ostatnim posiedzeniu Rady Ministrów i skierowany zostanie w najbliższym czasie do Sejmu.

Wśród wielu propozycji zawartych w projekcie do najważniejszych zaliczyć należy zasadę, zgodnie z którą jedna rodzina może mieć tylko jedno mieszkanie. W tej sprawie wnioski i postulaty powszechnie zgłaszane są jednoznaczne — przedstawione propozycje uwzględniają odczucia szerokiej opinii społecznej w tej kwestii. Projekt, przewidując takie sformułowanie znowelizowanego prawa lokalowego, przewiduje jednakże wyjątki od tej zasady. Dotyczyć one mogą osób, które otrzymały przydział drugiego lokalu mieszkalnego na określony czas, głównie z powodu okresowego zatrudnienia w innej miejscowości, lub małżonków, w przypadku których pozostawienie dwóch mieszkań uzasadnione jest szczególnymi względami społecznymi, np. dobrem nieletnich dzieci.

Przewidziano, że jeśli ta sama osoba, lub małżonkowie zajmują dwa lokale mieszkalne, terenowy organ administracji wyznaczy termin opuszczenia jednego z nich, nie krótszy niż 3 miesiące, lub dokona zamiany dwóch mieszkań na jedno.

Inna z istotnych zmian odnosi się do prywatnych domów czynszowych. Przewiduje ona przywrócenie właścicielom prawa do dysponowania opróżnianymi lokalami w ich domach.

I Ogólnopolska Partyjna Konferencja Ideologiczno-Teoretyczna

DOKOŃCZENIE ZE STR. 1

Przewodnictwo obrad objął następnie członek Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR — **Stefan Olszowski**. On też, jako pierwszy wygłosił referat pt. „Bieżące i perspektywiczne zadania frontu ideologicznego partii".

Kolejne referaty wygłosili: członek Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR — **Hieronim Kubiak** — „Ideologiczne funkcje kultury i nauki", sekretarz KC PZPR — **Marian Orzechowski** — „Świadomość historyczna jako płaszczyzna walki ideologicznej i politycznej"; zastępca członka Biura Politycznego KC PZPR, redaktor naczelny „Życia Gospodarczego" — **Jan Główczyk** — „Społeczne problemy reformy gospodarczej"; kierownik Wydziału Ideologicznego KC PZPR — **Walery Namiotkiewicz** — „Leninizm — fundamentem działania partii"; kierownik Wydziału Społeczno-Zawodowego KC PZPR — **Stanisław Gabrielski** — „Młodzież w procesie budowy socjalizmu"; I zastępca dyrektora Instytutu Podstawowych Problemów Marksizmu-Leninizmu KC PZPR — doc. **Augustyn Wajda** — „Uniwersalne i narodowe właściwości budowy socjalizmu w Polsce" (współautorem referatu jest dyrektor IPPML — prof. **Jerzy Wiatr**); zastępca szefa GZP WP gen. bryg. **Tadeusz Szacilo** — „Cel, stan i perspektywy polityczne obywatelskiego ruchu odrodzenia narodowego" (skróty referatów podajemy na str. 3—4).

Po południu (w piątek) oraz w sobotę obrady konferencji toczyły się w 4 sekcjach.

Sekcja I

PRACE sekcji I „Ogólne prawidłowości budownictwa socjalistycznego" podsumował przewodniczący jej obradom zastępca członka Biura Politycznego, red. naczelny „Życia Gospodarczego" — **Jan Główczyk**. Stwierdził, iż w toku żywej dyskusji, w której uczestniczyło 21 osób, przenikały się kwestie teoretyczne i metodologiczne, osadzone w politycznych i społeczno-gospodarczych realiach obecnej sytuacji kraju. Mówcy — działacze partyjni i gospodarczy, politolodzy, pedagodzy, teoretycy, badacze różnych dyscyplin — koncentrowali się na twórczym stosowaniu w budownictwie socjalistycznym w Polsce prawidłowości wynikających z zasad marksizmu-leninizmu. W nawiązaniu do zaistniałych w przeszłości deformacji i błędów zarówno w życiu wewnątrzpartyjnym, jak i w polityce partii — akcentowano konieczność konsekwentnego powrotu do marksistowsko-leninowskich pryncypiów w ideologicznej i praktycznej działalności PZPR. Uwypuklano przy tym mocno, iż przewodnią rolę partii należy utrwalać przez ścisłe więzi z klasą robotniczą, z której nasza partia wyrosła oraz z całym społeczeństwem. W tym kontekście mówiono o przesłankach budowy Frontu Porozumienia Narodowego — w warunkach wzbogacania treści sojuszu ze stronnictwami politycznymi i dialogu ze wszystkimi środowiskami.

Sekcja II

SYNTETYCZNĄ informację o najważniejszych wątkach w dyskusji, jaka rozwinęła się w sekcji II „Przewodnia rola partii w systemie demokracji socjalistycznej" przedstawił członek Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR — **Kazimierz Barcikowski**. — Dyskusja — powiedział m.in. — była żywa, interesująca, zabrało w niej głos 20 mówców. Tematy podjęte w wypowiedziach i refleksjach dotyczyły szerokiego kręgu problemów, wykraczających poza temat wiodący. Znalazły swój wyraz zarówno doświadczenia aktualne możliwości jak i sprawy perspektyw spełniania przez partię przewodniej roli w życiu państwa. Podkreślano konieczność dalszego, głębszego naukowego analizowania mechanizmów sprawowania władzy, sprzeczności, stanu świadomości społecznej oraz wielu innych czynników, które muszą być brane pod uwagę przy formułowaniu zadań związanych z przewodnią funkcją partii w systemie demokracji socjalistycznej.

Wiele uwagi w dyskusji poświęcono zagadnieniom społeczno-ustrojowym, systemowi prawa i socjalistycznej praworządności. Uwypuklono konieczność i konsekwentnego przestrzegania zasady funkcjonalności instytucji i organów władzy. Chodzi też o stałą troskę o sprawy kadrowe, o klarowność polityki kadrowej. W tej dziedzinie trzeba wypracować właściwy, czytelny system.

Innym istotnym tematem poruszanym w toku obrad sekcji II były zagadnienia rozwoju demokracji, warunków i mechanizmów stymulujących ten rozwój. Podkreślano, iż ważnym elementem decydującym o demokratyzacji naszego życia jest zdecydowana walka z biurokracją.

Wielokrotnie stawiano tezę o potrzebie odrodzenia partii także w tym wszystkim, co wiąże się z jej przewodnią rolą. Zasady tej przewodniej roli muszą być jasne, czytelne, zrozumiałe dla wszystkich. Na tym tle sporo miejsca poświęcano kwestiom systemu partyjnego w naszym kraju, współdziałaniu z ZSL i SD.

Sekcja III

SPRAWOZDANIE z dyskusji w sekcji trzeciej, zatytułowanej „Główne problemy walki ideologicznej" przedstawił sekretarz KC PZPR — **Marian Orzechowski**, który przewodniczył pracom tego forum.

Dyskusja była żywa, wielowątkowa, nie pozbawiona kontrowersji i różnic w poglądach. Dotyczyła wielu zagadnień, zarówno ogólnoteoretycznych jak i praktycznych. Podniesiono problemy współzależności między praktyką a ideologiczną działalnością partii, wpływu na świadomość społeczną działań „Solidarności", Kościoła, funkcjonowania frontu ideologicznego i upowszechniania zasad marksizmu. Zwrócono uwagę na konieczność marksistowskiej interpretacji historii dla formowania świadomości współczesnego pokolenia Polaków. Podkreślono potrzebę prowadzenia stałej edukacji politycznej narodu.

Podczas dyskusji podniesiono również kwestię stosunków między PRL a RFN m.in. w kontekście aktywnej działalności zachodnioniemieckiego rewizjonizmu wobec Polski i innych krajów socjalistycznych. Poruszono też sprawy oddziaływania przeciwnika ideologicznego na świadomość społeczeństwa polskiego, podkreślając rolę środowisk opiniotwórczych i zadania partii w przeciwstawianiu się tym zjawiskom.

Sekcja IV

W debacie toczącej się w sekcji IV „Naukowo-teoretyczne podstawy propagandowej działalności partii" jak poinformował członek Biura Politycznego, sekretarz KC **Stefan Olszowski**, który jej obradom przewodniczył, głos zabrało 19 mówców.

Podczas prac podjęto wszystkie tematy z obszarów zasygnalizowanych problematyką, którą zajęła się sekcja. — Z troską i analitycznie — podkreślił S. Olszowski — poruszano problemy związane z zaistniałymi w przeszłości niedostatkami i błędami w działalności propagandowej, wskazując na szkody, jakie spowodowało to w świadomości społecznej, w edukacji obywatelskiej społeczeństwa. Działo się to zarazem w warunkach agresywnej, wrogiej propagandy, uprawianej przez przeciwników socjalizmu wewnątrz kraju i sączonej z zagranicznych ośrodków dywersji ideologicznej.

Zdajemy sobie zarazem sprawę — powiedział sekretarz KC charakteryzując dyskusję — że niekorzystne zmiany w świadomości społecznej, niedociągnięcia w procesie patriotycznego i internacjonalistycznego wychowania młodzieży, recydywa mentalności burżuazyjnej nigdy w pełni nie wykorzenionej w pewnych kręgach — to także rezultat wad w polityce społecznej i gospodarczej minionych lat.

Działalność propagandowa partii — stwierdzano — powinna i musi ożywić się, głęboko sięgać do wszystkich kręgów społecznych, być bojowa i wiarygodna. Należy skutecznie wypierać wpływy ideologiczne i polityczne obce państwu socjalistycznemu. Konieczna jest też gruntowna rozbudowa form i metod propagandy wewnątrzpartyjnej, ukierunkowanej do poszczególnych środowisk. Trzeba zdawać sobie sprawę z tego, że tocząca się walka propagandowa, szczególnie nasilona przez Zachód przeciwko Polsce po 13 grudnia ub.r., wymaga jakościowo nowego podejścia ze strony teoretyków i praktyków, środowisk opiniotwórczych.

Jeśli spojrzeć w przeszłość — mówiono w dyskusji — widzimy, ile niepowetowanych szkód spowodowała tzw. propaganda sukcesu, która — w oderwaniu od rzeczywistości, nie respektując zasad marksizmu-leninizmu — zaciemniała współczesność i czyniła spustoszenie w ludzkich umysłach. Następnie doszło do zjawiska, które można nazwać „propagandą klęski". Dezawuowano cały dorobek Polski Ludowej, pomniejszano wiarę w nasze możliwości i wiedzę o naszych osiągnięciach; tym samym próbowano obwinić kierowniczą siłę narodu — partię. Zadaniem na dziś i przyszłość — akcentowano — jest po prostu propaganda prawdy. Odpowiedzialne obowiązki spoczywają w związku z tym na środkach masowego przekazu, na wszystkich czynnikach opiniotwórczych, na nauce. Należy rozwijać sondaże opinii publicznej, rozbudowywać zaplecze i warsztat nauk politycznych i społecznych. Nasuwa się — w świetle obecnej konferencji ideologiczno-teoretycznej — wniosek, by organizowanie takich dyskusji stało się systematyczną praktyką w działalności polityczno-propagandowej partii.

PODSUMOWANIA dorobku konferencji dokonał Stefan Olszowski. Stwierdził m.in., że stanowiła ona szeroką reprezentację aktywu ideowo-politycznego, że w znacznym stopniu odzwierciedliła najważniejsze zjawiska ideowego życia partii. Przygotowano osiem referatów na sesję plenarną i 16 na obrady w sekcjach. W dyskusji głos zabrało 86 osób, a 10 złożyło swe wystąpienia do protokołu.

Konferencja stała się ważną okazją do wymiany myśli i refleksji w gronie kierownictwa partii, jej czołowego aktywu, w tym aktywu frontu ideologicznego i przedstawicieli środowisk naukowych na najważniejsze problemy społeczno-polityczne i ideologiczne, wobec których staje dziś nasza partia i społeczeństwo.

Obrady wzbogaciły w szczególności analizę sytuacji w naszym kraju i partii w ostatnich latach i miesiącach. Konferencja pogłębiła również marksistowską interpretację aktualnych problemów politycznych i ideologicznych, tak ze sfery teorii jak i praktyki.

Należą do nich przede wszystkim problemy sprzeczności i jedności w życiu gospodarczym, politycznym i ideologicznym w Polsce, głównie na przełomie lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych. Szerzej ukazano wzajemne relacje między praktyką gospodarczą, polityczną i działalnością ideologiczną partii. Dokładniej określono polityczne warunki przezwyciężania sprzeczności i budowania jedności społeczeństwa na gruncie socjalizmu formowania nowych podstaw narodowego porozumienia.

Do zagadnień tych należy również problem kierowniczej roli PZPR w państwie i przewodniej w społeczeństwie. Wskazano na niezbywalne obowiązki partii wobec narodu, na jej obowiązek obrony socjalizmu przed jego przeciwnikami oraz rozwijania systemu społeczno-politycznego w duchu socjalizmu, zwiększania skuteczności w rozwiązywaniu ważkich problemów społeczno-gospodarczych w interesie klasy robotniczej i jej sojuszników.

Ważną kwestią są również problemy ideologicznej jedności partii na gruncie marksizmu-leninizmu, jej siły politycznej i zwartości organizacyjnej, a także problem socjalistycznego rozumienia i realizacji podstawowych wartości ideowo-politycznych takich, jak: sprawiedliwość społeczna, demokracja socjalistyczna, egalitaryzm, godność pracy — stanowiących podstawowy warunek pomyślności społecznej i rozwoju osobowości jednostki.

Konferencja — zaakcentował sekretarz KC — przyniosła teoretyczną refleksję nad przyszłością kraju oraz sformułowała szereg wniosków, dotyczących podstawowych zadań i metod działania partii, które winny zagwarantować właściwe kształtowanie przyszłości naszego kraju przez PZPR. Szczególnie wiele uwagi poświęciła konferencja określeniu obecnych i perspektywicznych zadań frontu ideologicznego, zwłaszcza w zakresie kształtowania świadomości historycznej, kultury politycznej i edukacji ekonomicznej.

Sformułowano również szereg wniosków dotyczących wzbogacania i ulepszania arsenału instrumentów pracy propagandowej, jej metod i środków, języka itp.

W całości problematyki podejmowanej przez konferencję szczególnie silnie akcentowano konieczność zdecydowanej walki z wpływami przeciwnika ideologicznego, przede wszystkim na młode pokolenia Polaków. Konferencja przyczyniła się do ideowego uzbrojenia partii dla skutecznej obrony pryncypiów marksizmu-leninizmu. Myślę więc — powiedział Stefan Olszowski — że można w konkluzji sformułować stwierdzenie, iż ta intensywna, dwudniowa praca stanowiła ważki krok na drodze do umocnienia ideowej jedności partii na gruncie teorii marksistowsko-leninowskiej. A to było — dodał — nadrzędnym celem, to legło u podstaw założeń programowych I Ogólnopolskiej Konferencji Ideologiczno-Teoretycznej.

S. Olszowski stwierdził następnie, że podczas jej obrad pojawił się wniosek o zwoływanie podobnych spotkań co dwa lata, a jeśli trzeba, to częściej. Wniosek zostanie przedstawiony kierownictwu partii, bowiem wypowiedziano się za potrzebą okresowego zwoływania tego rodzaju konferencji.

Główne jej treści — zarówno referaty jak i głosy w dyskusji będziemy — zapewnił sekretarz KC — upowszechniać przez publikacje w „Nowych Drogach" i innych czasopismach partyjnych oraz w postaci odrębnych książek i broszur. Niezbędne jest też przygotowanie publikacji ujmującej syntetycznie wyniki konferencji, uwzględniające wszystkie sformułowane na niej wnioski. Mówca wyraził przekonanie, że wykorzystane one będą w bieżącej, a także w długofalowej działalności ideologicznej, propagandowej i politycznej; znajdą odzwierciedlenie zarówno w doraźnych planach pracy propagandowej jak i w długofalowym programie działalności ideologicznej partii, który obecnie jest przygotowywany. Na uwagę zasługuje również postulat, aby system i program kształcenia ideologicznego był zatwierdzany przez odpowiednie organa KC.

S. Olszowski zwrócił uwagę, że problemy podniesione na konferencji winny być także uwzględniane w aktualnych i długofalowych planach badawczych w ośrodkach nauk społecznych, zwłaszcza w instytucjach zaplecza teoretycznego partii. Niektóre wątki problemowe warto by podjąć na regionalnych konferencjach ideologicznych. Stworzy to okazję do ich pogłębienia, a zarazem do dalszego uaktywnienia i nawiązywania ściślejszej współpracy między aktywem ideologicznym, a placówkami nauk społecznych w poszczególnych ośrodkach.

Sekretarz KC podziękował autorom referatów, którzy przygotowali swoje wystąpienia zarówno na sesję plenarną jak i sekcje problemowe, a także wszystkim, którzy zabrali głos w czasie obrad.

Konferencja nasza — powiedział — została uświetniona słowem wstępnym I sekretarza KC PZPR, generała armii Wojciecha Jaruzelskiego. Jesteśmy mu za to winni serdeczne podziękowania.

Kończąc, Stefan Olszowski raz jeszcze podziękował wszystkim uczestnikom i organizatorom konferencji za ich wkład w sprawny i owocny przebieg dwudniowych obrad. (PAP)

V plenum KK KZMP

4 bm. odbyło się w Warszawie V plenum Komitetu Krajowego Komunistycznego Związku Młodzieży Polskiej, w czasie którego przedyskutowano sprawę terminu zjazdu konstytucyjnego tego związku. Przyjęto uchwałę określającą jako nieprzekraczalny termin odbycia zjazdu konstytucyjnego 17-18 kwietnia br.

Zasady udzielania zwolnień od pracy w sobotę, 10 bm.

Na podstawie decyzji Rady Ministrów z dnia 1.IV. br. Ministerstwo Pracy, Płac i Spraw Socjalnych informuje, że kierownicy zakładów pracy zostali upoważnieni do:

1) Udzielenia dnia wolnego od pracy w sobotę 10 kwietnia, w ramach rozkładów czasów pracy ustalanych na podstawie paragrafu 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 1981 r. w sprawie czasu pracy i zasad wprowadzania w uspołecznionych zakładach pracy dodatkowych dni wolnych od pracy w 1982 r. (Dz. U. nr 31, poz. 176);
2) Udzielenia dnia wolnego, płatnego jak za urlop wypoczynkowy w dniu 10 kwietnia br., kobietom zatrudnionym w zakładach pracy, w których obowiązuje 6-dniowy tydzień pracy. Zwolnień na ten dzień nie udziela się kobietom zatrudnionym w ruchu ciągłym, w handlu i innych usługach zabezpieczających podstawowe i codzienne potrzeby ludności;
3) Udzielenia w dniu 10 kwietnia zwolnień od pracy pracownicom zatrudnionym w zmilitaryzowanych zakładach pracy, o ile nie naruszy to toku pracy zakładu i istnieje możliwość zastąpienia ich przez pracowników — mężczyzn z innych stanowisk pracy.

Z kroniki milicyjnej

31 marca, w godzinach rannych na cmentarzu Komunalnym w Radomiu dwóch nieznanych mężczyzn dokonało napadu na 77-letnią Emilę P. Sprawcy zaatakowali pokrzywdzoną od tyłu, zatkali jej usta, zaciągnęli w boczną alejkę, a następnie zdjęli jej z ręki biżuterię. Intensywne śledztwo zmierzające do ustalenia sprawców prowadzi Komenda Miejska MO w Radomiu. (PAP)

W SKRÓCIE

Decyzja Rady Bezpieczeństwa ONZ w sprawie Falklandów (Malwinów)

NOWY JORK. Po dwudniowych, bardzo burzliwych obradach, Rada Bezpieczeństwa ONZ przyjęła brytyjską rezolucję domagającą się natychmiastowego wycofania wszystkich wojsk argentyńskich z Wysp Falklandzkich zwanych przez Argentynę Malwinami, natychmiastowego zaprzestania wrogich działań oraz wzywająca rządy Argentyny i Wielkiej Brytanii do dążenia do rozwiązania istniejących między nimi różnic i poszanowania w pełni celów i zasad Karty NZ. Za rezolucją głosowało 10 państw, przeciwko — Panama. Polska, ZSRR, Chiny i Hiszpania wstrzymały się od głosowania.

● WASZYNGTON. Organizacja Państw Amerykańskich postanowiła zwołać na poniedziałek specjalne posiedzenie w celu omówienia sytuacji na Falklandach i sporu argentyńsko-brytyjskiego na tym tle. Spotkanie odbędzie się na prośbę Argentyny.

A. Gromyko udał się z wizytą do Jugosławii

● MOSKWA. Na zaproszenie Związkowej Rady Wykonawczej (rządu) Jugosławii w niedzielę z oficjalną, przyjacielską wizytą udał się do tego kraju minister spraw zagranicznych ZSRR, Andriej Gromyko.

Weto USA

● NOWY JORK. Stany Zjednoczone skorzystały z prawa weta w Radzie Bezpieczeństwa ONZ wobec projektów dwu rezolucji. Pierwsza z rezolucji potępiała akcje izraelskie na okupowanych terytoriach i wzywała do przywrócenia trzech burmistrzów usuniętych z miast położonych na zachodnim brzegu Jordanu. Druga apelowała do wszystkich państw o powstrzymanie się od użycia siły w Ameryce Środkowej i rejonie Morza Karaibskiego.

Sekretarz generalny ONZ w Rzymie

● RZYM. Do Rzymu przybył z sześciodniową wizytą sekretarz generalny ONZ Javier Perez de Cuellar. Spotka się z prezydentem Włoch Pertinim i innymi działaczami państwowymi. Sekretarz generalny zostanie również przyjęty przez papieża Jana Pawła II.

Dyplomata izraelski zabity w Paryżu

● PARYŻ. W sobotę przed południem zginął od kuli zamachowca w Paryżu 42-letni dyplomata izraelski Jakow Barsimantow. Zamachu dokonała podobno kobieta, która zdołała zbiec. Barsimantow był drugim sekretarzem ambasady, odpowiedzialnym m.in. za stosunki z francuskimi partiami politycznymi.

Pół miliona ton towarów z ZSRR

W ciągu soboty kolejarze z granicznych stacji PKP w Geniuszach i Siemianówce w woj. białostockim przyjęli kilka tysięcy ton towarów nadesłanych ze Związku Radzieckiego. W transporcie tym zawarta była półmilionowa tona radzieckich dostaw przeładowanych w obu „suchych portach" od początku br. Na stacjach tych najwięcej przyjmuje się paliw płynnych, nawozów sztucznych, maszyn i narzędzi rolniczych, a także bawełny dla naszego przemysłu włókienniczego.

Kronika kulturalna

SPOTKANIA TEATRÓW AMATORSKICH

W Zakładowym Domu Kultury „Waltera" w Radomiu odbyły się II spotkania teatrów amatorskich województwa radomskiego, organizowane w ramach wojewódzkiego przeglądu amatorskiej twórczości artystycznej. Na scenie ZDK, a następnie WDK zaprezentowało się 13 zespołów teatralnych: teatrów lalkowych, dziecięcych i żywego planu, a także zespołów młodzieżowych, które w sumie pokazały 16 spektakli. Za najlepiej przygotowane przedstawienia wręczono nagrody. Otrzymały je: Lalkowy Teatr „[illegible]" przy WDK w Radomiu, Teatr Lalkowy ze Szkoły Podstawowej nr 37, „Uśmiech" przy Młodzieżowym Domu Kultury w Radomiu, Teatrzyk Dziecięcy ze Szkoły nr 29 oraz teatrzyk lalkowy działający przy GOK w Siennie. Wśród zespołów młodzieżowych najlepszymi okazały się teatr przy LO w Przysusze, teatr poezji przy MGOK w Zwoleniu oraz teatr poezji przy MOK w Pionkach i działająca tam Harcerska Estrada Młodych. Wyróżnienia indywidualne otrzymali: Barbara Smrokowska, Kazimierz Polczyk, Wanda Kolano, Krzysztof Małek i Zofia Rinas. (bk)

WOJEWÓDZKIE ELIMINACJE KONKURSU PIOSENKI RADZIECKIEJ

Zarząd Wojewódzki TPPR w Radomiu zaprasza 5 bm. o godz. 17 (Spółdzielczy Ośrodek Kultury „Relaks") na wojewódzkie eliminacje XXI Konkursu Piosenki Radzieckiej. Wystąpi 25 wykonawców reprezentujących miejskie i wojewódzkie ośrodki kultury, a także laureaci konkursów ubiegłorocznych. Centralne eliminacje konkursu odbędą się w Radomiu w dniach 16—18 bm.

ZAKOŃCZENIE DNI MUZYKI KAMERALNEJ

Recital Jerzego Sterczyńskiego w Muzeum Okręgowym zakończył trwające od 29 marca do 4 kwietnia br. VI Dni Muzyki Kameralnej, organizowane przez Stowarzyszenie Polskiej Młodzieży Muzycznej „Jeunesses Musicales" i Państwową Szkołę Muzyczną w Radomiu. Olbrzymią popularnością cieszyły się m.in. koncerty muzyki Szymanowskiego, Bacha, Scarlattiego, prezentowane przez znakomitych artystów w salach Szkoły Muzycznej i Muzeum Okręgowego a prawdziwy rekord frekwencji obserwować można było podczas koncertu chóru kameralnego Państwowej Filharmonii w Częstochowie, którym dyrygował Krzysztof Pośpiech, a występ odbył się w kościele OO Bernardynów.

KONCERT „ŻYWEGO SŁOWA"

W poniedziałek, 5 kwietnia br., o godz. 11 na scenie inicjatyw Teatru Powszechnego odbędą się wojewódzkie eliminacje ogólnopolskiego konkursu recytatorskiego. Udział w nich weźmie 19 osób — laureatów miejskich i rejonowych eliminacji. O godz. 16 najlepsi wystąpią publicznie na scenie rapsodycznej. Będzie to jednocześnie inauguracja działalności trzeciej już sceny teatralnej przeznaczonej także dla ruchu amatorskiego.

Poniedziałkowy koncert „Żywego Słowa" poprzedzi wręczenie nagród i dyplomów, a zakończy go występ artystów scen warszawskich.

17 KWIETNIA W HALI WIDOWISKOWEJ

Miejsce: hala widowiskowo-sportowa w Kielcach. Czas: 17 kwietnia br., godz. 17 i — ponownie — godz. 19. Dwa koncerty, w których wystąpią: grupa „Homo Homini" — jako gospodarz programu — a także grupa „Arianie" z solistką Iwoną Niedzielską oraz zespoły amatorskie — wyróżnione w wojewódzkich finałach Ogólnopolskiego Młodzieżowego Przeglądu Piosenki — „Guma Band" z Kielc i „Ambulans" ze Starachowic.

Bilety nabywać można w Zarządzie Wojewódzkim ZSMP — Kielce, ul. St. Staszica 1, pok. 16, tel. 465-76.

Dochód z koncertów przeznacza się na wsparcie pięknej inicjatywy polskiej młodzieży — budowę „Daru Młodzieży". [illegible]

Z prac Rady Ministrów

DOKOŃCZENIE ZE STR. 1

nione powinno być od postępującej poprawy stanu bezpieczeństwa państwa. Rada Ministrów zaleciła jeszcze energiczniejsze zwalczanie wszelkiego rodzaju przestępczości i wydała stosowne dyspozycje instytucjom, których działania mogą przyspieszyć proces normalizacji życia w kraju.

● W kolejnym punkcie obrad Rada Ministrów rozpatrzyła problemy patologii społecznej oraz podejmowanych działań w celu jej zwalczania.

Szczególnie niebezpieczne z uwagi na zasięg, skutki i niepokojące prognozy są: alkoholizm, demoralizacja młodzieży, pasożytnictwo społeczne.

Zahamowanie rozwoju, a następnie ograniczenie rozmiarów patologii społecznej wymaga szybkich, kompleksowych oddziaływań o ogólnym zasięgu. Walka z tymi zjawiskami, wynikająca z jasnej polityki państwa, musi być — prowadzona środkami o charakterze ekonomicznym, organizacyjnym, edukacyjnym i prawnym. Wszystkie zaś te różnorodne oddziaływania, skoordynowane ze sobą powinny być podporządkowane nadrzędnemu celowi — odnowie moralnej społeczeństwa, ochronie rodziny i zapewnieniu należytych warunków rozwoju dzieciom i młodzieży.

● Następnie przedyskutowano i przyjęto projekt ustawy zmieniającej ustawę — prawo lokalowe. Do najważniejszych zmian należy wprowadzenie zasady, że jedna rodzina może mieć tylko jedno mieszkanie. Stanowi to uwzględnienie powszechnie zgłaszanych wniosków i postulatów.

● W kolejnym punkcie Rada Ministrów podjęła uchwałę o powołaniu Konsultacyjnej Rady Gospodarczej. Będzie ona doradczym i opiniodawczym organem Rady Ministrów. Prezydium Rządu oraz prezesa Rady Ministrów. Do jej zadań będzie należało m.in. przygotowywanie i przedstawianie stanowiska w węzłowych problemach społecznych i gospodarczych.

● W kolejnej uchwale Rada Ministrów określiła zasady doradztwa naukowego dla organów administracji państwowej. Uchwała zaleca organom administracji korzystanie z doradztwa naukowego przy podejmowaniu decyzji o zasadniczym znaczeniu.

● **Następnie Rada Ministrów w związku z zapowiedzią w sejmowym przemówieniu premiera W. Jaruzelskiego w dniu 26 stycznia br., o zwiększeniu w 1982 o 1/4 nakładu książek w porównaniu z rokiem ubiegłym, rozpatrzyła sytuację w gospodarce papierem.**

Rada Ministrów zobowiązała ministra leśnictwa i przemysłu drzewnego do zapewnienia ciągłości produkcji papieru i zmiany struktury asortymentowej, dla zwiększenia dostaw papieru na cele wydawnicze.

● **Rada Ministrów ustanowiła sobotę przedświąteczną, 10 kwietnia 1982 r., dniem wolnym od pracy dla kobiet zatrudnionych w niektórych zakładach pracy.**

W 100-lecie polskiego ruchu robotniczego

Sesja naukowa w Ostrowcu

Z okazji 100-lecia polskiego ruchu robotniczego w Zakładowym Domu Kultury im. M. Nowotki w Ostrowcu odbyła się sesja naukowa pn. „Z robotniczych tradycji Kielecczyzny". Jej organizatorami były: **KM PZPR, Wydział Kultury Urzędu Miejskiego oraz Muzeum Regionalne.** W sesji wzięli udział przedstawiciele władz politycznych i administracyjnych miasta, działacze ruchu robotniczego z Kielc, Skarżyska, Starachowic i Ostrowca, aktyw partyjny i ideologiczny oraz grupa młodzieży ZSMP.

Doc. dr hab. **Jan Naumiuk** z Politechniki Świętokrzyskiej wygłosił referat pt. „Drogi konsolidacji ideowej ruchu robotniczego Kielecczyzny, nurt rewolucyjny i reformistyczny", dr **Krzysztof Urbański**, dyrektor Muzeum Narodowego w Kielcach mówił o represjach wobec ruchu robotniczego w naszym regionie w okresie międzywojennym, dr **Stanisław Marcinkowski** przedstawił zasoby Wojewódzkiego Archiwum Państwowego w Kielcach dotyczące początków klasy robotniczej i ruchu robotniczego na Kielecczyźnie, zaś mgr **Barbara Hryniuk** z Muzeum Polskiego Ruchu Rewolucyjnego w Warszawie mówiła o roli muzeów ruchu rewolucyjnego w Polsce w pielęgnowaniu tradycji robotniczych narodu. (ad)

I Ogólnopolska Partyjna Konferencja Ideologiczno-Teoretyczna

Słowo wstępne I sekretarza KC PZPR, Wojciecha Jaruzelskiego

SZANOWNE TOWARZYSZKI I TOWARZYSZE!

W imieniu Biura Politycznego i Sekretariatu Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej witam serdecznie wszystkich uczestników I Ogólnopolskiej Konferencji Ideologiczno-Teoretycznej. Do konferencji tej, zwołanej zgodnie z uchwałą IV plenum KC, przywiązujemy wielką wagę. Jest ona pierwszym od lat bardzo wielu tej rangi i skali wydarzeniem w życiu ideologicznym partii.

Są na tej sali przedstawiciele wszystkich ośrodków myśli marksistowsko-leninowskiej kraju, są tu towarzysze reprezentujący szeroko rozumiany front ideologiczny partii. Obok ludzi nauki oraz działaczy partyjnych uczestniczą w spotkaniu przedstawiciele środowisk robotniczych, załóg wielkich zakładów przemysłowych.

Niewątpliwie w tak reprezentatywnym i kompetentnym gronie można będzie dokonać wnikliwej analizy obecnej sytuacji społeczno-politycznej, głęboko wejrzeć w najważniejsze problemy ideologiczne, określić stojące przed nami w tej dziedzinie zadania, ocenić możliwości ich wypełnienia, celniej sprecyzować drogi wychodzenia partii z trudności, a kraju — z kryzysu.

Obecna konferencja jest wyrazem odradzania się frontu ideologicznego naszej partii. Mimo że odbywa się w warunkach stanu wojennego, dotyczy nie tylko podstawowych spraw dnia dzisiejszego, lecz i bliższej i dalszej historycznej perspektywy.

Marksizm-leninizm — to nauka, filozofia współczesności. Przynosi ona wyzwolenie, sprawiedliwość społeczną, postęp, pokój. Była i jest zaczynem rewolucji społecznych. Czytelna dla mas, dla ludzi pracy, łącząca teorię z praktyką.

W przeszłości pojęciem „marksizm-leninizm" nierzadko posługiwano się u nas hasłowo, fasadowo, bez należytej głębi. Między teorią a praktyką powstawała głęboka szczelina.

W rezultacie musimy dziś odkrywać marksizm-leninizm jak gdyby od nowa, odsłaniać jego wartości, jego atrakcyjność dla ludzi pracy i dla ludzi nauki. Trzeba uczynić z niego potężną broń partii w toczącej się walce ideologicznej. I to powinno być głównym celem tej konferencji.

To, co stało się w Polsce, potwierdza w całej rozciągłości tezę, że odejście od uniwersalnych zasad marksizmu-leninizmu i jednocześnie brak twórczego, odpowiedzialnego podejścia do własnych narodowych warunków pociąga za sobą nieuchronne wypaczenia i trudności, że trudności te są skwapliwie wykorzystywane przez wewnętrznych i zewnętrznych przeciwników socjalizmu.

Mimo to pojawiają się niekiedy głosy, iż cierpimy dziś nie tyle na deficyt teorii, ideologii, co towarów, a umownie nazywając — chleba.

To nieprawda! Nie ma tu dylematu „albo, albo". Potrzebne jest i jedno i drugie. Niedostatek chleba wziął się m.in. właśnie z woluntaryzmu, z lekceważenia pryncypiów ideowych, co w ostatnich kilkunastu miesiącach pogłębione zostało przez demagogię, ideologię destrukcji społecznej — obcą socjalizmowi i życiowym interesom narodu polskiego.

Byłoby jednak błędne i krzywdzące mniemanie, iż pracę ideologiczną i szkoleniowo-wychowawczą rozpoczynamy od zera. Wielu towarzyszy działało przecież aktywnie, pryncypialnie i twórczo. Marksistowska myśl teoretyczna ma w Polsce długą i piękną historię, ma i współczesny dorobek. Jest nierozłącznie związana z narodzinami klasowego, rewolucyjnego ruchu robotniczego, którego stulecie obchodzimy w bieżącym roku. Polska myśl marksistowska wniosła ważki wkład w rozwój międzynarodowej myśli socjalistycznej. Do tych najlepszych tradycji trzeba powracać, dać odzew na pytanie, które na progu II Rzeczypospolitej postawił Stefan Żeromski mówiąc: „Macież wy odwagę Lenina?" Wprawdzie to pytanie ma dzisiaj inną wymowę, innego adresata, to jednak jest nadal aktualne, jako wezwanie do czynu, sięganie po wzór najgodniejszy. Wszyscy działacze partyjnego frontu, w tym nasi partyjni intelektualiści, muszą dziś w sobie tę leninowską odwagę odnaleźć, również po to, by odpowiedzieć na pytanie, jakie były najistotniejsze źródła i przyczyny słabości i niepowodzeń w naszej działalności ideologicznej.

Dlaczego rozwinięty, rozbudowany system szkolenia partyjnego nie zaowocował w momencie ciężkiej próby?

Dlaczego część zaplecza teoretycznego partii tak łatwo uległa ciągotom apologetycznym?

Dlaczego nie funkcjonuje należycie transmisja między teorią a praktyką, między nauką a życiem, toczącą się walką?

Jest dzisiaj jasne, że praktyka polityczna ubiegłego okresu w znacznym stopniu sprzyjała takiemu stanowi rzeczy. Najpierw przyjmowano określone założenia i decyzje, a później podbudowywano je teoretycznym uzasadnieniem.

Nie było zapotrzebowania na rzeczową analizę sprzeczności w łonie społeczeństwa oraz sposobu ich rozwiązywania jako siły napędowej rozwoju.

Z życia partyjnego zniknęły takie pojęcia, jak krytyka i samokrytyka.

W gruncie rzeczy ignorowano, a niekiedy wręcz z arogancją odnoszono się do dorobku innych krajów wspólnoty socjalistycznej; nie były właściwie wykorzystywane efekty współpracy ideologicznej oraz wymiany doświadczeń z bratnimi partiami.

Jak dobrze wiemy, idea, teoria, która opanuje masy, staje się siłą materialną. Błędy, deformacje osłabiły ideowe wpływy PZPR. W rezultacie przeciwnik polityczny przechwycił i przeciwko partii skierował nasze socjalistyczne hasła: walki o sprawiedliwość społeczną, o solidarność klasy robotniczej, o demokrację, o wychowanie społeczeństwa w duchu patriotycznych tradycji. Konieczna jest praca nad rewindykacją tych treści oraz ich przestrzegania w sferze działalności teoretycznej a przede wszystkim konsekwentnego wdrażania w całokształcie praktyki politycznej.

Działanie to będzie miało wiele cech pracy organicznej, u podstaw, zwłaszcza w dziedzinie ideowego wychowania młodego pokolenia. Musimy przy tym zdecydowanie sięgać do źródeł, do klasyków marksizmu-leninizmu, do tradycji i doświadczeń polskiego ruchu robotniczego, do całej konstruktywnej tradycji narodowej.

Konferencja powinna pobudzić refleksję teoretyczną nad perspektywami dalszego rozwoju socjalistycznej Polski.

Jak wiadomo, Komitet Centralny na swym ostatnim posiedzeniu przyjął projekt deklaracji ideowo-programowej „O co walczymy, dokąd zmierzamy". Deklarację tę traktujemy jako ważny element odradzania się oraz potwierdzania tożsamości ideowej i politycznej PZPR, jako partii marksistowsko-leninowskiej.

Wokół spraw zawartych w deklaracji toczy się obecnie ogólnopartyjna dyskusja. Konferencja jest również elementem tej dyskusji, przy czym — z uwagi na skład uczestników — na wyższym poziomie rozważań teoretycznych.

Powinniśmy bardziej precyzyjnie określić nasze miejsce i osiągnięty stopień budownictwa socjalizmu. Nie jest to zadanie łatwe i trudno będzie podczas bieżącej konferencji je zrealizować. Ale nie można pominąć tego problemu. Ma on bowiem dla naszej praktyki politycznej niezwykle istotne znaczenie.

W tym miejscu trzeba podkreślić rolę ruchu komitetów odrodzenia narodowego oraz idei tworzenia Frontu Porozumienia Narodowego. Nie chcemy i nie możemy rozpatrywać tych kwestii opierając się na założeniu jedności moralno-politycznej w takim uproszczonym ujęciu, jak próbowano to robić w minionych latach. Musi to być rozwiązanie w duchu leninowskim, wymagające głębszego zrozumienia aktualnej istoty zarówno łączących społeczeństwo, ale także i dzielących poszczególne jego odłamy bliższych i dalszych interesów, środków, haseł. Tylko z taką klasową świadomością można realistycznie budować płaszczyznę patriotycznego porozumienia na gruncie nadrzędnych, służących Polsce Ludowej celów.

Na szereg istotnych pytań trzeba znaleźć pogłębioną, rzetelną odpowiedź, wykorzystując doświadczenia walki ideologicznej i politycznej oraz dorobek podstawowych nauk społecznych — filozofii, socjologii, ekonomii politycznej, nauk politycznych. Takich zagadnień można wyliczyć wiele. Np. analiza struktury klasowej i stanu świadomości naszego społeczeństwa; realizacja zasad sprawiedliwości społecznej i humanizmu socjalistycznego; rozwój demokracji socjalistycznej oraz formy demokracji wewnątrzpartyjnej; budzenie i rozwijanie świadomości państwowej oraz poczucia obywatelskiej odpowiedzialności za sprawy socjalistycznego państwa; polityka gospodarcza partii; działanie organizacji partyjnych w zakładach przemysłowych; udział klasy robotniczej w zarządzaniu; społeczna treść reformy gospodarczej; nowe zjawiska zachodzące w ruchu związkowym i młodzieżowym; konflikty i sprzeczności społeczne; problematyka etyczna, w tym patologia społeczna oraz przejawy neomieszczaństwa; badanie i ocenianie opinii publicznej; usuwanie narosłych nieprawidłowości oraz skutków niepowodzeń.

Czego więc oczekujemy od konferencji?

Spodziewamy się, że odegra w obecnych, nowych warunkach istotną rolę w zakresie zweryfikowania i ożywienia pracy mającej na celu określenie zadań partii oraz całego frontu ideologicznego w sferze:

● Odrodzenia i umacniania wiary w ideały socjalizmu oraz możliwość pełnego ich urzeczywistnienia na gruncie programu i polityki partii, w procesie realizacji uchwały IX Zjazdu;

● Upowszechnienia znajomości teorii marksizmu-leninizmu, umiejętności klasowej oceny zjawisk życia społecznego, twórczego podejścia do złożonych problemów w rozwoju socjalizmu;

● Ideowego uzbrojenia partii do skutecznej obrony marksizmu-leninizmu, do aktywnej walki ideologicznej i politycznej z przeciwnikami socjalizmu, z imperialistyczną dywersją;

● Kształtowania nowoczesnej kultury politycznej, łączącej świadomość demokratycznych praw z poczuciem obywatelskich powinności wobec państwa;

● Formowania naukowej świadomości historycznej, w której szacunek dla patriotycznego, postępowego dziedzictwa przeszłych pokoleń jednoczyć się będzie z umiejętnością wyciągania nauk z doświadczeń przeszłości;

● Podnoszenia stanu wiedzy ekonomicznej, zaszczepiania w społeczeństwie świadomej więzi między jakością pracy a poziomem życia jednostek i zbiorowości, upowszechniania znajomości praw i mechanizmów rozwoju społeczno-gospodarczego;

● Kształtowania szacunku dla wydajnej i dobrze zorganizowanej pracy jako źródła dóbr materialnych oraz wartości moralnej, jako prawa i obowiązku oraz kryterium oceny jednostki;

● Upowszechniania idei internacjonalizmu, ściśle związanego z najgłębiej pojmowanym rozumieniem narodowych i klasowych racji, krzewienia poczucia solidarności z krajami wspólnoty socjalistycznej, ze Związkiem Radzieckim, z międzynarodowym ruchem robotniczym i komunistycznym, z walką narodów o niepodległy byt państwowy oraz o społeczne wyzwolenie.

Tym wyliczeniem niektórych stojących przed nami problemów pragnę to słowo wstępne zakończyć.

Życzę towarzyszkom i towarzyszom owocnych obrad, wartościowych, twórczych wyników pracy.

(PAP)

Ideologiczne funkcje kultury i nauki

Skrót referatu członka Biura Politycznego, sekretarza KC — Hieronima Kubiaka

NASZA walka o marksistowskie oblicze ideologiczne kultury nie jest walką o panowanie dogmatu, lecz o otwarte, szerokie perspektywy poznawcze, o wielowymiarowego, samostwarzającego się i nie lękającego się własnej egzystencji człowieka. Jest jednocześnie wyrazem naszej troski o wartości trwałe całego dziedzictwa kulturowego i otwartości na nowe zjawiska kultury, w tym swoiste dla krzepnącego społeczeństwa socjalistycznego.

Jak uczy doświadczenie leninizmu, utrzymanie właściwej temperatury życia ideowego w partii — a to także znaczy jej zdolności do zdobywania dla marksizmu nowych zwolenników — wymaga opanowania trudnej umiejętności łączenia wierności wobec podstawowych uniwersalnych założeń i wartości ideowych z dojrzałym teoretycznie i mądrym politycznie otwarciem na współczesność.

Pryncypialność wobec podstawowych założeń i wartości marksizmu, przy jednoczesnym krytycznym, a więc otwartym stosunku do współczesności, do własnego życia wewnątrzpartyjnego i do sposobu realizacji przewodniej roli w społeczeństwie — stanowią łącznie podstawę naszej oferty ideowej wobec kultury i nauki. Pragniemy, aby marksizm otwarty na rzeczywistość, twórczy a zarazem autentyczny, przepoił całą kulturę i naukę polską. Tak pojmujemy cel strategiczny polityki PZPR w tej sprawie. Tak określony, on został w uchwale programowej IX Nadzwyczajnego Zjazdu partii.

Warunkiem wstępnym dla osiągnięcia takiego pożądanego stanu rzeczy jest rozwój samego marksizmu, marksistowskiej teorii kultury i krytyki artystycznej uprawianej z jej perspektywy, jest poznanie i zrozumienie marksizmu przez twórców kultury i nauki. Temu celowi służyć muszą mądre, długofalowe wysiłki organizacji partyjnych działających w tych środowiskach.

Partia pragnie dialogu z twórcami, oczekuje ich samodzielnej, odkrywczej myśli, a nie bezkrytycznego posłuszeństwa. Partia pragnie dialogu, którego rozumową i emocjonalną podstawą będzie wspólna troska o Polskę, o jej teraźniejszość i przyszłość w ramach ideowych wartości socjalizmu. Dla tych wartości pragniemy twórców zdobywać siłą racji intelektualnej, siłą argumentu.

Polityka partii w sferze kultury i nauki wynika z jej roli jako wyraziciela ideologii marksistowsko-leninowskiej w naszych polskich warunkach. Jej kierunki i zasady w obecnej fazie życia kulturalnego ustalił IX Nadzwyczajny Zjazd partii. Skupiają się one wokół konieczności zasadniczego utrwalenia treści ideologii socjalistycznej w twórczości naukowej i artystycznej oraz upowszechnieniu kultury przy jednoczesnym rzetelnym respektowaniu swoistych właściwości procesu tworzenia podmiotowości środowisk i ruchów społeczno-kulturalnych.

Opowiadamy się za troskliwym stosunkiem do całego dziedzictwa kultury narodowej, łącznie z tym, co w tym dziedzictwie według naszej uwarunkowanej klasowo i ideologicznie krytycznej oceny jest elementem spornym.

Chronimy i doskonalimy system zasad i instytucji gwarantujących demokratyzm uczestnictwa w kulturze, dający robotnikom i chłopom szansę współtworzenia jej wartości i powszechnego do niej dostępu.

Ze splotu imperatywów ideologii i cech swoistych procesu tworzenia wynika m.in. potrzeba utrzymania konsekwentnej aktywności mecenatu społeczno-państwowego, przy jednoczesnym wsparciu samorządnych środowisk jako partnerów tego mecenatu oraz aktywności twórców partyjnych oddziałujących siłą przykładu, argumentów, jakością własnej twórczości oraz troską o dobrze pojęte interesy całych środowisk.

Znajdzie ono swoje spełnienie w decyzjach sejmowych, tworzących nowe i ważne podstawy prawne dla rozwoju polskiej kultury narodowej, m.in. poprzez instytucję Narodowej Rady Kultury i Fundusz Kultury Narodowej, a także nadanie właściwego statusu pracownikom frontu upowszechnienia kultury. Podjęto konieczne przygotowania, aby wspomniana sesja sejmowa mogła się odbyć w dniu 3 maja, symbolicznym dniu polskiej kultury i oświaty.

Partia nasza podkreśla znaczenie szerokiego otwarcia polskiej kultury i nauki na cały świat. Kultura i nauka polska muszą być obecne w świecie, by szerzyć prawdę o Polsce, wzbogacać dorobek całej ludzkości, a zarazem zasilać nasz własny rozwój umysłowy najlepszymi osiągnięciami nauki i kultury światowej. Podkreślając ważność takiego otwarcia jesteśmy jednocześnie przeciwni jednostronnemu „zapatrzeniu na Zachód", w parze z którym idzie zawsze niedocenianie osiągnięć najbliższych nam ideowo i ustrojowo krajów socjalistycznych.

Partia zawsze będzie działała na rzecz rozwoju kultury i nauki polskiej. Jest to zadanie nie mniej ważne niż umocnienie państwa i rozwój gospodarczy.

(PAP)

Bieżące i perspektywiczne zadania frontu ideologicznego partii

Skrót referatu członka Biura Politycznego, sekretarza KC PZPR — Stefana Olszowskiego

OBECNA sytuacja w naszym kraju jest ściśle związana z sytuacją w Europie i świecie. Nieprawdą jest, co głosi się uporczywie na Zachodzie, zwłaszcza w USA, że wydarzenia w Polsce stały się jednym ze źródeł napięcia w stosunkach międzynarodowych. Wręcz przeciwnie — wydarzenia te były w wielkim, być może decydującym stopniu, pochodną gwałtownego zaostrzenia sytuacji międzynarodowej. Nasz kraj miał stać się pierwszym poligonem walki o destabilizację i rozbicie systemu socjalistycznego, o zmianę układu sił w Europie, o rewizję porozumień z Jałty i układów poczdamskich. Wprowadzenie stanu wojennego przerwało ten bieg wydarzeń, zapobiegło największemu od II wojny światowej zagrożeniu narodowych interesów polskich.

Doświadczenia tego okresu z wielką ostrością odradzają świadomość, że budujemy socjalistyczną Polskę w warunkach podziału świata na dwa przeciwstawne systemy, w warunkach globalnej walki klasowej, która ma wiele frontów, a każdy z nich znajduje swe odbicie w wewnętrznej walce klasowej.

Próby podważania i demontażu systemu socjalistycznego, który powstał po II wojnie światowej, mają długą historię. W ostatnim okresie przyjęły one postać powrotu do polityki konfrontacji. Imperializm widzi w niej dziś możliwość hamowania negatywnych dla siebie procesów, odzyskania wpływów.

Kraj nasz już od wielu lat jest obiektem szczególnego zainteresowania i ataku sił imperialistycznych. Uznano bowiem, że Polska jest najbardziej podatna na oddziaływanie ideologiczne i propagandowe.

Narastający w latach siedemdziesiątych kryzys społeczno-ekonomiczny i niezadowolenie społeczne stworzyły podglebie do krzewienia nastrojów opozycyjnych.

Powstał i rozwinął swą działalność KOR oraz te ugrupowania, z których później utworzono KPN. Wokół tych ugrupowań skupiono dużą część starej, do tej pory działającej w rozproszeniu, kadry antykomunistycznej, od lat zaangażowanej w działalność przeciwko socjalizmowi. Równocześnie podjęto — przy pomocy oraz wsparciu z zagranicy — wychowanie nowych kadr działaczy antykomunistycznych. Towarzyszyło temu coraz bardziej agresywne „urabianie" polskiego społeczeństwa za pomocą rozgłośni dywersyjnych, a także intensyfikacja działalności wywiadowczej.

Formułując zadania dla frontu ideologicznego partii mamy świadomość, że stajemy wobec wielkiego i złożonego problemu. Punktem wyjścia uczynić musimy ocenę stanu świadomości społecznej i charakteru zmian w tej sferze przebiegających.

Jedną z najistotniejszych przyczyn kryzysu, które najsilniej zaważyły na głębokiej dezintegracji świadomości społecznej były odstępstwa w praktyce politycznej od podstawowych zasad budownictwa socjalistycznego i odejście od naukowej, marksistowsko-leninowskiej oceny rzeczywistości społecznej.

Szczególnie negatywne skutki przyniosły odstępstwa od zasad socjalizmu, dotyczące partii i mechanizmów demokracji socjalistycznej. Zniekształcało to jej istotę oraz prowadziło do osłabienia kierowniczej roli partii i naruszania jej więzi z ludźmi pracy. Błędy w tej sferze opóźniły procesy formowania socjalistycznej kultury politycznej, wpłynęły także na osłabienie w świadomości naszego społeczeństwa zaufania do partii jako do konstytucyjnego gwaranta praworządności i strażnika demokracji socjalistycznej.

Bardzo niekorzystne skutki spowodowały niedomagania i błędy w działalności ideologicznej. Brak rzetelnej marksistowskiej analizy rzeczywistości społecznej, uniemożliwił prawidłowe rozpoznanie struktury klasowej i warstwowej naszego społeczeństwa.

Miejsce klasowego podejścia do problemów ideologicznych zajmowała „propaganda sukcesu".

Głęboki kryzys, jaki narastał przez szereg lat, ujawnił się z całą mocą w sierpniu 1980 roku, mając przyczyny w odejściu od uniwersalnych zasad socjalizmu. VI plenum KC PZPR w październiku 1980 r. sformułowało nową linię polityczną, określaną mianem „linii socjalistycznej odnowy". Jednakże ówczesne działanie partii, osłabionej wewnętrznie, przeżywającej ostry kryzys, atakowanej bezwzględnie przez przeciwników politycznych nie przyniosło oczekiwanych rezultatów. Zmienić sytuację miał dopiero 13 grudnia 1981 r.

Walka podjęta przez przeciwników ustroju niosła realne zagrożenie socjalistycznemu państwu i materialnym podstawom bytu narodu. Podważała więzi międzyludzkie i naruszała struktury życia społecznego. Powodowała zniekształcenia ogromnych obszarów świadomości społecznej.

Po pierwsze — dezawuowano teorię marksistowsko-leninowską oraz podstawowe zasady socjalizmu. Wraz z tym przystąpiono więc do dyskredytacji dorobku całego trzydziestosiedmiolecia Polski Ludowej.

Po drugie — kwestionowano i podważano przewodnią rolę partii marksistowsko-leninowskiej w budownictwie socjalizmu. Atak na partię prowadzony był w sposób szczególnie zaciekły.

Po trzecie — prowadzono działania, które miały na celu osłabienie poczucia współodpowiedzialności za swój zakład, środowisko i kraj, zniekształcenie świadomości ekonomicznej.

Po czwarte — dążono do wypaczenia pojęcia patriotyzmu, usiłując nasycić je treściami nacjonalistycznymi i antyradzieckimi. Głównym celem czyniono podważenie naszego sojuszu ze Związkiem Radzieckim i innymi państwami socjalistycznymi.

Negatywne skutki agresywnej propagandy w tych czterech sferach w różnym stopniu dotknęły poglądów i postaw rozmaitych środowisk społecznych.

Najsilniejsze pozycje uzyskali przeciwnicy socjalizmu w środowisku inteligencji. Niemały wpływ uzyskali również na młodzież. Przeciwnicy socjalizmu wywarli również negatywny wpływ na świadomość części członków partii.

Nie wolno zamazywać prawdy. Stanęliśmy w obliczu jawnej kontrrewolucji; stanęliśmy wobec groźby wojny domowej, której wybuch miał zapoczątkować staczanie się Europy ku nowej straszliwej wojnie.

Realne niebezpieczeństwo staczania się socjalistycznej państwowości, groźba krwawej wojny domowej — wszystko to skłoniło konstytucyjne władze państwa do podjęcia decyzji o wprowadzeniu stanu wojennego. Wprowadzenie stanu wojennego położyło kres otwartym działaniom przeciwników socjalizmu wewnątrz naszego kraju i udaremniło podjętą przez imperializm próbę rozpoczęcia od Polski łańcuchowego rozbioru socjalistycznej wspólnoty.

Podstawowym warunkiem zapewnienia skuteczności ideologicznego oddziaływania partii na społeczeństwo jest odrodzenie na gruncie marksizmu-leninizmu znów zjednoczonej ideowo i zwartej w działaniu partii oraz odbudowa i utrwalenie jej więzi z klasą robotniczą. Drogowskazem działalności partii musi być niewzruszenie teoria marksizmu-leninizmu. Tylko taka partia stawić może czoło przeciwnikom politycznym i wszelkim próbom osłabienia jej autorytetu.

Zamęt ideowy, spowodowany wybuchem szeroko rozlanego konfliktu, a potem narastaniem fali kontrrewolucji, tworzył grunt, na który padały ziarna koncepcji oportunistycznych i prawicowych — odrzucające klasowe kryteria oceny sytuacji i marksistowskie poglądy.

Tow. W. Jaruzelski na VII plenum KC stwierdził, że — jak dowodzi doświadczenie — nurt oportunistyczny powoduje destrukcję w szeregach partii, staje się obiektywnie sojusznikiem sił antysocjalistycznych i stanowi realne zagrożenie.

Szkodzą też partii ci, którzy działając poza jej demokratycznymi strukturami komentują i próbują korygować jej działalność, posługując się w tym celu lewacką frazeologią.

W procesie ideowej konsolidacji wielkie znaczenie ma debata nad projektem deklaracji programowej PZPR „O co walczymy, dokąd zmierzamy". Określenie w nowych warunkach historycznych jasnych zasad ideowych partii stać się powinno ważnym czynnikiem umacniania jej jedności i siły.

Ta zasadnicza sprawa wyznacza rangę działalności frontu ideologicznego partii. Pragnę podkreślić, jak wielkie znaczenie dla odzyskania przez nią poparcia klasy robotniczej i zaufania społeczeństwa ma konsekwentna realizacja procesu socjalistycznej odnowy, czy lepiej powiedzieć socjalistycznego odrodzenia.

Wokół tych zadań rozwijamy ideę porozumienia narodowego, którego fundamentem politycznym jest sojusz robotniczo-chłopski i partnerska współpraca ze stronnictwami — ZSL i SD. Widzimy potrzebę aktywnego współdziałania wszystkich organizacji i grup społecznych, dialogu z każdym środowiskiem. Podtrzymujemy w pełni ideę budowy Frontu Porozumienia Narodowego, którego wstępną formą są powoływane coraz szerzej obywatelskie komitety odrodzenia narodowego.

Jedną z zasad polskiego modelu demokracji socjalistycznej jest współdziałanie między państwem i Kościołem oraz zapewnienie udziału świeckich katolików w życiu politycznym. Uznając prawo Kościoła do spełnienia duszpasterskiego posłannictwa, partia stoi na stanowisku konsekwentnego przestrzegania — zgodnie z Konstytucją — laickiego charakteru państwa. Jesteśmy natomiast żywo zainteresowani rozwojem dialogu i konstruktywną współpracą z Kościołem. Przeciwstawiamy się jednak nadużywaniu ambony dla działalności antypaństwowej i antysocjalistycznej.

Odradzając zaufanie społeczne do socjalistycznego programu reform, tworząc warunki do nowego porozumienia narodowego, jednocząc wszystkie środowiska społeczne wokół nadrzędnego zadania wyprowadzenia kraju z kryzysu, z całą konsekwencją zmierzamy i zmierzać będziemy do usuwania wpływów przeciwników politycznych ze świadomości społecznej.

Centralnym problemem ideologicznej działalności partii jest dziś szerokie dotarcie do klasy robotniczej i pozyskanie jej dla programu PZPR. Przywrócić miejsce partii w życiu klasy robotniczej, zaś robotników w partii — oto jak można najkrócej ująć to wielkie zadanie.

Przeciwnicy ustroju, wykorzystując brak doświadczenia młodego pokolenia Polaków, a także słabości organizacji młodzieżowych i całego systemu wychowawczego, starali się nierzadko skutecznie zakorzenić wśród młodzieży poglądy obce socjalizmowi. Wynikają stąd trudne zadania ideowo-wychowawcze dla odradzającego się ruchu młodzieżowego. Partia może ruchowi młodzieżowemu w tym pomóc, ale nie zrobi tego za niego. Misją partii jest natomiast zapewnianie realnych perspektyw rozwoju młodego pokolenia.

Dziś, jak nigdy dotąd, konieczne jest wypracowanie zwartej i nowoczesnej koncepcji edukacji marksistowsko-leninowskiej, uwzględniającej specyfikę poszczególnych środowisk społecznych.

Niezwykle ważną płaszczyzną długofalowej działalności ideologicznej jest sfera świadomości historycznej narodu. Stała się ona w ostatnich miesiącach sferą ostrej walki.

Propagować należy w jeszcze większym stopniu niż dotychczas wartości proletariackiego internacjonalizmu, rozwijać poczucie solidarności i braterskiej więzi ze wszystkimi podstawowymi siłami postępu społecznego w świecie, nade wszystko zaś z krajami wspólnoty socjalistycznej, międzynarodowym ruchem robotniczym i komunistycznym oraz ruchami narodowowyzwoleńczymi.

Swój internacjonalizm czerpiemy z najlepszych wolnościowych i patriotyczno-postępowych tradycji narodu polskiego, z naszej marksistowsko-leninowskiej ideologii.

Wyraża się on szczególnie w naszym stosunku do bratniej KPZR, do partii Lenina, w umacnianiu polsko-radzieckiej przyjaźni i sojuszu, potrzebnych obydwu narodom i państwom, a dla nas stanowiących najważniejszą gwarancję trwałej niepodległości, terytorialnej integralności i bezpieczeństwa Polski. Nasze więzi z ZSRR są nienaruszalne i partia zdecydowanie przeciwstawia się wszelkim próbom ich osłabienia.

Stoimy dziś przed niezmiernie ważnym zadaniem odbudowy frontu ideologicznego. Jakość, siła i skuteczność naszych działań zależeć będzie w pierwszym rzędzie od ideowego odrodzenia się całej partii, ale i odwrotnie — odzyskanie przez partię jej tożsamości ideologicznej zależy w niemałym stopniu od naszych działań na froncie ideologicznym. (PAP)

I Ogólnopolska Partyjna Konferencja Ideologiczno-Teoretyczna

Świadomość historyczna jako płaszczyzna walki ideologicznej i politycznej

Skrót referatu sekretarza KC PZPR — Mariana Orzechowskiego

POLEM najostrzejszej walki ideologicznej stała się świadomość historyczna narodu. Odgrywała ona i nadal odgrywa nader doniosłą rolę w całokształcie świadomości narodowej Polaków.

W sferze świadomości historycznej, w procesie jej kształtowania ze szczególną siłą dały o sobie znać deformacje, zaniedbania i błędy. Wymienić tu można instrumentalne podejście do przeszłości oraz spojrzenie na przeszłość z punktu widzenia teraźniejszości, koniunkturalizm w ocenie faktów, zjawisk, procesów, ruchów politycznych, partii i osób.

Wyrazem takiego traktowania historii, oznaczającego w gruncie rzeczy jej niedocenianie jako jednego z najskuteczniejszych instrumentów kształtowania postaw patriotyczno-obywatelskich, było ograniczanie czasu przeznaczonego na jej nauczanie w szkołach średnich oraz całkowite wyrugowanie ze szkół zawodowych.

Świadomość historyczna, jej treści, ideowe i polityczne zabarwienie były zawsze przedmiotem i płaszczyzną walki politycznej i ideologicznej: między zaborcami a społeczeństwem polskim, między różnymi klasami społecznymi, ruchami i partiami politycznymi. Po 1944 r. świadomość historyczna była stałym przedmiotem walki między siłami socjalizmu i rewolucji a siłami antykomunizmu i kontrrewolucji. Nowy etap walki związany był m.in. z pojawieniem się KOR i KPN, lansujących hasło „odkłamania historii narodowej”.

Punktem wyjścia ofensywy sił antysocjalistycznych w sferze świadomości historycznej była i pozostaje walka przeciwko socjalizmowi i partii jako jego promotorce, przeciwko systemowi idei, wartości i celów przez nią reprezentowanych. Walkę o świadomość historyczną siły antysocjalistyczne próbowały rozgrywać na płaszczyźnie narodowej i patriotycznej.

Nawiązując do zdawałoby się dawno już przebrzmiałych sporów ideowo-politycznych i naukowych o źródła wewnętrzne i zewnętrzne odrodzenia niepodległej Polski w 1918 r., publicystyka historyczna, stojąca na usługach „Solidarności”, ale także KPN przywróciła do życia tezę negującą istotniejszy wpływ rewolucji socjalistycznej w Rosji na odzyskanie przez Polskę niepodległości. Odwrotną stronę tej tezy stanowiło wyolbrzymianie niepodległościowych zasług jednego tylko obozu politycznego: piłsudczyzny i legionów. Wskrzeszeniu mitu Piłsudskiego — legionów jako twórców odrodzenia Polski niepodległej towarzyszyła z reguły bezkrytyczna idealizacja, zwłaszcza związanych z Piłsudskim okresów.

Na zasadzie jawnego kontrastu tworzyła „Solidarność” obraz dziejów Polski Ludowej. Ze skarykaturowanym wizerunkiem Polski Ludowej korespondował, podobnie skarykaturowany obraz dziejów lewicowego, marksistowsko-leninowskiego, internacjonalistycznego nurtu polskiego ruchu robotniczego. Jego podstawowym elementem konstrukcyjnym była teza o niepolskiej inspiracji, antynarodowym charakterze, obcości kulturowej jego teorii, poglądów i programów.

Terenem szczególnej penetracji propagandowej sił antysocjalistycznych stały się stosunki polsko-rosyjskie i polsko-radzieckie. Wyjściowym założeniem były ahistoryczne i aklasowe, nacjonalistyczne w istocie tezy o ciągłości i niezmienności polityki Rosji — Rosji radzieckiej — Związku Radzieckiego wobec Polski oraz zbieżność tej polityki z polityką Niemiec — aż po hitlerowską III Rzeszę. Warto zauważyć, iż w zupełnie odmiennej tonacji przedstawiano w publicystyce sił antysocjalistycznych stosunki polsko-niemieckie.

Działalność sił antysocjalistycznych stanowiła totalne odrzucenie dorobku marksizmu-leninizmu jako swoistej interpretacji procesu dziejowego i naukowej metody jego rekonstrukcji i oceny oraz akceptację burżuazyjnego eklektyzmu metodologicznego. Pod hasłami i pod pozorami walki o „nowoczesną, w pełni naukową historiografię” reanimowano najgorsze, dawno już przebrzmiałe jej wzory i tradycje.

„Odkłamywana” w ten sposób historia przestawała służyć głębszemu, pełniejszemu poznawaniu przeszłości i zrozumieniu teraźniejszości, stawała się przede wszystkim narzędziem w walce ideologicznej i politycznej, groźną bronią polityczną i psychologiczną. Historia, wiedza o przeszłości, świadomość historyczna społeczeństwa stały się dla sił antysocjalistycznych polem walki z socjalizmem, arsenałem, z którego wydobywano broń i amunicję przeciwko socjalistycznej Polsce i jej sile przewodniej — PZPR.

Edukacja historyczna społeczeństwa powinna iść obecnie w dwóch kierunkach. Jeden z nich to odrabianie szkód i spustoszeń dokonanych przez działalność sił antysocjalistycznych. Drugi to kształtowanie naukowego, racjonalnego rozumienia przeszłości. Skuteczność edukacji historycznej jest funkcją wielu czynników. Jednym z wyjściowych jest oparcie jej na fundamencie rzetelnej, wszechstronnej prawdziwej wiedzy o przeszłości.

Wyjściowym i niezbędnym warunkiem powodzenia wszelkich działań edukacyjnych jest znajomość rzeczywistego stanu rzeczy: przedmiotu oddziaływań edukacyjnych, ich podmiotów oraz sił i środków stojących do naszej dyspozycji. Trzeba dokonać wszechstronnej, głębokiej analizy rzeczywistego stanu świadomości historycznej społeczeństwa polskiego. Musimy poszukać odpowiedzi na pytania: jak głęboko sięgnęły wpływy „kontredukacji” sił socjalizmowi wrogich, w jakim stopniu współkształtują one nie tylko sposób myślenia o przeszłości ale przede wszystkim o teraźniejszości.

W całokształcie sił i środków służących edukacji historycznej rolę zasadniczą odgrywa szkoła. Równocześnie w systemie kształtowania świadomości stanowi ona dotychczas ogniwo najsłabsze. Lata rozdźwięku między socjalistycznym ideałem wychowawczym a praktyką społeczną, który najsilniej dotykał nauczycieli historii, kilkanaście miesięcy „odkłamywania” historii przez siły socjalizmowi wrogie pozostawiły głębokie i trwałe ślady w świadomości i postawach znacznej części nauczycieli.

Istotnym warunkiem skuteczności działań kształtujących świadomość historyczną są planowe, systematyczne, skoordynowane przez państwo wysiłki wszystkich uczestników edukacji historycznej społeczeństwa. Dojrzewa konieczność stworzenia centralnego, państwowego programu działań w zakresie edukacji historycznej i zwołania poświęconej tej sprawie konferencji z udziałem możliwie szerokiego grona historyków — członków partii i bezpartyjnych.

Społeczne problemy reformy gospodarczej

Skrót referatu zastępcy członka Biura Politycznego KC PZPR, redaktora naczelnego „Życia Gospodarczego” — Jana Główczyka

IX Zjazd PZPR uznał, że wprowadzenie reformy gospodarczej, zgodnej z podstawowymi założeniami socjalistycznego systemu społeczno-gospodarczego i to wprowadzenie w możliwie krótkich terminach — jest warunkiem powodzenia programu wyjścia z kryzysu i stworzenia podstaw do rozwoju społeczno-gospodarczego Polski. Warto przypomnieć, że prace nad przygotowaniem koncepcji reformy zainicjowała nasza partia.

Dzisiaj, z dystansu kilku miesięcy i na podstawie wiedzy o tym z jakim trudem przychodzi nam wdrażać reformę gospodarczą, można nawet powiedzieć: gdyby nie stan wojenny, nie mielibyśmy szans na wprowadzenie reformy. Przewodniczący WRON, I sekretarz KC PZPR Wojciech Jaruzelski w swym pierwszym wystąpieniu po wprowadzeniu stanu wojennego wyraził jednoznacznie wolę kontynuowania reform w kraju, w tym reformy gospodarczej.

Wprowadzenie reformy nie będzie przebiegać bez zgrzytów, bez konfliktów.

Wprowadzamy reformę w najtrudniejszym momencie gospodarczym, w warunkach spadku produkcji i poziomu życiowego i ze świadomością, iż reforma „sama w sobie” tych problemów nie rozwiąże, bez ciężkiej pracy i dyscypliny produkcji, w tym również takiej, jaka jest związana ze stanem wojennym. Musimy się liczyć z niebezpieczeństwem obciążenia reformy w świadomości społecznej tymi uciążliwościami dzisiejszych warunków pracy i dzisiejszego życia, których przyczyny tkwią w polityce lat siedemdziesiątych, w anarchizacji gospodarki w ub.r., na co reforma nie miała oczywiście żadnego wpływu i którą może co najwyżej łagodzić w br.

Dlatego o reformę gospodarczą trzeba walczyć nie tylko przed jej wprowadzeniem w życie, ale również, a może przede wszystkim — po jej wprowadzeniu. Walczyć to znaczy nie tylko bronić założeń poprzednio ustalonych, ale i korygować je w miarę konfrontacji koncepcji z życiem społecznym, wyjaśniając co i dlaczego zmieniamy lub nie zmieniamy.

Zasadniczym celem reformy jest zwiększenie zdolności gospodarki do zaspokajania potrzeb społecznych, przede wszystkim najbardziej powszechnie odczuwanych, to znaczy potrzeb podstawowych. Taka orientacja reformy zmierza do realizacji socjalistycznej zasady sprawiedliwości społecznej przez tworzenie równych szans dla wszystkich ludzi pracy i na tej podstawie w podziale rezultatów pracy. Stanowi zarazem podstawową przesłankę poparcia reformy przez większość społeczeństwa i w tym sensie gwarancję jej skutecznego przeprowadzenia.

Mechanizm ekonomiczny ukształtowany w wyniku reformy nie powinien być nastawiony na maksymalizację tempa wzrostu produkcji, lecz na obniżenie kosztów rozwoju gospodarczego, czyli na podnoszenie społecznej efektywności gospodarowania.

Rozwiązania systemowe powinny sprzyjać zwiększeniu udziału sektora konsumpcyjnego w produkcie społecznym, wraz z lepszym zasilaniem tego sektora przez sektor zaopatrzeniowy oraz inwestycyjny.

W działalności gospodarczej trzeba przede wszystkim odpowiadać na pytania — co, ile, za ile. W działalności politycznej, dotyczącej gospodarki, pytania te muszą być formułowane inaczej: po co, dla kogo, w czyim interesie. Z gospodarczego punktu widzenia ważne są relacje ilościowe i szczegóły, od strony zaś partyjnej — ich polityczne skutki, ich społeczna synteza.

W obecnych warunkach, przy spadku produkcji, poziomu życiowego, brakach zaopatrzenia i ograniczenia inwestycji, partyjne działanie na froncie gospodarczym wymaga szczególnej wnikliwości. Dokonywane obecnie wybory w polityce gospodarczej są często dramatyczne — między wyżywieniem a mieszkaniem, między lekami a książką, między powiązaniem pracy z wynikami ekonomicznymi a poprawą rent i emerytur, między wolną sobotą a potrzebą zwiększenia wydobycia surowców. Jak rozeznać się w tych sprzecznościach?

Rola partii, jako reprezentanta interesów społecznych jest niezbędna nie tylko w sytuacjach konfliktowych, ale również przy określaniu kierunków rozwoju kraju, co wiąże się ściśle z przewidywaniem i kształtowaniem hierarchii potrzeb społecznych w dłuższym horyzoncie czasowym. Różne grupy społeczne w znacznej mierze w zależności od osiągniętego poziomu dochodów będą umiejscawiać różne potrzeby na czele tej hierarchii: dla jednych będzie to wyżywienie, dla innych mieszkanie lub samochód.

Partia powinna nieustannie dbać o to, aby interesy ekonomiczne, które stanowią obiektywną i przyczynę aktywności ludzi, nie mogły oznaczać wojny wszystkich przeciw wszystkim.

Leninizm — fundamentem działania partii

Skrót referatu kierownika Wydziału Ideologicznego KC PZPR — Walerego Namiotkiewicza

HISTORIA formowania się leninowskiej koncepcji partii stanowi długi, trwający blisko 30 lat, złożony proces ideologiczny. Proces ten rozpoczyna się w końcu XIX w., a jego końcowa faza przypada na lata 1921—1922. Istnieją wszystkie podstawy ku temu, by stwierdzić, że kwestią nowego modelu rewolucyjnej partii proletariatu W. Lenin zajmował się przez całe swe życie. Problem ten absorbował go od wczesnej młodości i pracował nad nim aż do ostatnich niemal dni swej twórczej aktywności.

W długotrwałym procesie formowania się leninowskiej koncepcji partii występowały momenty zwrotne i przełomowe. Jednym z nich było ukazanie się pracy pt. „Co robić”?, która stworzyła teoretyczne podstawy dla partii nowego typu.

Ilekroć leninowska partia stawała w obliczu nowych problemów i decyzji, które należało podjąć, a poszczególni działacze reprezentowali w określonej sprawie odmienne poglądy, to zawsze ujawniali oni swe opinie na forum partyjnym. Rozpoczynała się wówczas wewnątrz partii dyskusja, w której liczyły się przede wszystkim rzeczowe argumenty. Dyskusję zamykała partyjna uchwała, za którą opowiadała się większość i przystępowano do zdyscyplinowanej realizacji podjętej decyzji.

Jedność leninowskiej partii była zawsze następstwem głębokich, indywidualnych przemyśleń, a nie powstawała jako rezultat li tylko posłuszeństwa lub bierności intelektualnej. W ten sposób właśnie umacniała się i utrwalała praktyka centralizmu demokratycznego, formowały się leninowskie zasady i normy życia wewnątrzpartyjnego.

Ogromną doniosłość mają doświadczenia nagromadzone przez partię Lenina po październiku 1917 r. Postulowane przez Lenina rozwiązania nie powstawały w ciszy gabinetu, lecz rodziły się w walce. Była to ostra walka klasowa z atakami kontrrewolucji wewnętrznej i zewnętrznej.

Następnym niezwykle ważnym etapem formowania się i konkretyzacji leninowskiego modelu partii był X Zjazd RKP(B), który obradował w 1921 r. Na zjeździe uwidoczniła się z całą oczywistością podstawowa orientacja Lenina w sprawach partii.

Okres historyczny, dzielący nas od doświadczeń i rozwiązań Lenina wykazał niezbicie, że konsekwentne wcielanie w życie leninowskich zasad i norm życia wewnątrzpartyjnego każdej partii komunistycznej powodzenie w walce o socjalizm, zapewniało harmonijny postęp w budownictwie socjalistycznym. Natomiast każde odejście od tych form względnie ich naruszenie lub pogwałcenie stawało się źródłem ciężkich powikłań lub zakłóceń w procesie budowy nowego ustroju. Wyrządziło to ciężkie szkody sprawie socjalizmu, a nawet prowadziło do ciężkich kryzysów i porażek.

Istnieje konieczność studiowania i popularyzacji doświadczeń KPZR, a zwłaszcza tych, które noszą uniwersalny charakter. Jednakże nie będzie to możliwe jeśli nie stworzy się silnego ośrodka naukowo-badawczego, który podejmie te zadania. Wydaje się, że ośrodek taki powinien powstać w strukturze organizacyjnej WSNS przy KC PZPR. Najwyższy też czas, aby doświadczenia KPZR znalazły właściwe odbicie w programie nauczania realizowanym w tej uczelni.

Trzeba mocno zaakcentować podkreślaną przez Lenina konieczność zgodności słów i czynów każdego członka oraz partii jako całości. Zasady centralizmu demokratycznego stanowią podstawę działania całej struktury organizacyjnej partii. Podkreślić również należy potrzebę pełnej jawności życia partyjnego i swobody dyskusji oraz krytyki, które muszą łączyć się z surową dyscypliną partyjnego działania. W działaniu partyjnym niezbędna jest kolegialność kierownictwa i zasada jednoosobowej odpowiedzialności. Należy jednocześnie szanować prawo mniejszości do zachowania swych poglądów pod warunkiem podporządkowania się uchwałom większości i ich realizacji. Wszystkie decyzje polityczne podejmowane przez kierownicze ogniwa partii powinny być jednak konsultowane. Obowiązującą praktyką winna być zasada łączenia kryteriów ideowości i kwalifikacji fachowych w pracy z kadrami, a także kojarzenie doświadczeń doświadczonych kadr partyjnych z energią i zapałem młodych.

Diagnoza postawiona przez partię po sierpniu 1980 r. wskazywała, że u źródeł ciężkiego kryzysu w naszym kraju leży pogwałcenie norm i zasad leninowskich. Odpowiedzialność za ten stan rzeczy ponosi E. Gierek i wąska kamaryla ludzi z nim bezpośrednio związanych. Jednakże naruszanie leninowskich norm i zasad dotyczy całej struktury organizacyjnej partii.

Należy dalej tworzyć nowy system pracy ideologicznej wewnątrz partii. Winien on opierać się na zasadzie „każdy działacz naszej partii — wykształconym marksistą”. Jest to obecnie niezmiernie ważne zadanie polityczne.

Młodzież w procesie budowy socjalizmu

Skrót referatu kierownika Wydziału Społeczno-Zawodowego KC PZPR — Stanisława Gabrielskiego

Ofensywa ideologiczna całej partii to przede wszystkim walka o świadomość społeczną, w tym głównie młodego pokolenia. Rozstrzygające znaczenie ma walka o pozyskanie polskiej młodzieży dla ideałów socjalizmu. Tym ważkim problemem ma zająć się Komitet Centralny na plenarnym posiedzeniu, do którego trwają przygotowania.

Znamienny dla wydarzeń 1980 r. w Polsce jest fakt, że zorganizowany protest klasy robotniczej wiąże się z działalnością ludzi młodych, o krótkim z reguły stażu pracy zawodowej, urodzonych i wychowanych w Polsce Ludowej. Istnieje potrzeba poszukiwania w miarę pełnej odpowiedzi — dlaczego tak się stało.

Problemem o kluczowym znaczeniu jest długofalowa strategia pracy wychowawczej z młodzieżą. Ma ona fundamentalne znaczenie dla rozwiązywania problemów społeczno-gospodarczych, stymulowania tak niezbędnych czynników rozwoju jak zaangażowanie, aktywność, inicjatywa oraz twórcza pasja jednostek i grup społecznych. Idzie o to, aby niezależnie od zasadniczej roli państwa o sprawach młodzieży w stopniu maksymalnym współdecydowała sama młodzież.

Stworzenie autentycznych warunków, w których młodzież mogłaby decydować o swoich sprawach, jest jednym z podstawowych czynników pozyskiwania i odzyskiwania zaufania młodzieży. Pozyskanie młodego pokolenia dla partii, dla jej linii politycznej i myśli programowej, jest sprawą decydującą o przyszłości socjalizmu w Polsce, o odporności istniejącego ustroju na wszelkie ataki i zagrożenia.

Osobowość młodego pokolenia najlepiej może rozwijać się na fundamencie humanistycznego w swej istocie ideału socjalizmu, na postępowych i patriotycznych tradycjach lewicy społecznej. Konieczne jest ukazanie od nowa walorów socjalizmu.

Sprawą wyjątkowo ważną dla przyszłości jest kształtowanie wśród młodzieży poczucia odpowiedzialności za losy kraju, świadomości, że powinnością wszystkich pokoleń jest budowanie siły i autorytetu socjalistycznego państwa. Pokolenie obecnie wchodzące w życie będzie pokoleniem wielkich reform zarówno w gospodarce jak i w życiu społecznym.

Ważnym zagadnieniem jest również wychowanie moralne młodzieży. Praca wychowawcza wśród młodzieży powinna rozbudzać i umacniać jej wrażliwość wobec wszelkiego zła. Na tym polu potrzebna jest szczególna aktywność i odwaga młodzieży, organizacji młodzieżowych. Poza dyskusją jest pogląd, iż żadna koncepcja wychowawcza nie może pomijać także wprzęgnięcia w wychowanie nowych pokoleń Polaków całej naszej narodowej kultury. Problemem o ogromnym znaczeniu jest pozyskanie dla racji partii młodzieżowych środowisk twórczych. Warunkiem skutecznej edukacji politycznej i ideologicznej jest znajomość wśród młodzieży marksizmu-leninizmu. Decydującą sprawą w pracy z młodzieżą jest wytworzenie atmosfery szczerości i zaufania, rzetelnej dyskusji. W istocie chodzi o wychowanie osadzone w realiach społecznych kraju, tworzące postawy zaangażowania i aktywności.

Młode pokolenia mają do odegrania szczególną rolę w rozwoju modelu politycznego socjalizmu przy założeniu, że dojdzie do pojednania fundamentalnych pryncypiów socjalizmu z naturalnym dla młodości krytycyzmem i oczekiwanym przez partię konstruktywnym udziałem młodzieży w procesie odrodzenia narodowego. Wielkie pole dla aktywności młodzieży otwiera się w związku z wdrażaniem reformy gospodarczej, dyskusją o perspektywach ruchu zawodowego, przygotowaniem wielu istotnych zmian dotyczących funkcjonowania państwa, a także z rodzącym się oddolnie ruchem odrodzenia narodowego.

Obowiązkiem wszystkich ogniw partii powinna być dbałość o otwarcie ścieżek awansu społecznego i zawodowego ludzi młodych poprzez zobiektywizowanie mechanizmów doboru kadr, tworzenia warunków dla rozwoju utalentowanej młodzieży. Kwestię współuczestnictwa młodzieży trzeba widzieć w konsultowaniu z nią wszystkich istotnych dla społeczeństwa i jej samej decyzji m.in. w opiniowaniu aktów prawnych będących podwaliną wprowadzanych reform.

Na partii komunistycznej, jako przewodniej sile społeczeństwa, ciąży obowiązek kształtowania trwałego miejsca ruchu młodzieżowego w systemie politycznym socjalizmu. Przewodnia rola partii wobec organizacji młodzieżowych nie może wyrażać się w administracyjnym i formalnym ingerowaniu w ich życie. Polegać powinna ona na inspiracji ideowej, na budowaniu jedności idei kształtowanych przez związki młodzieży z ideałami, jakim służy i o jakie walczy partia. Ważną sprawą jest, by partia, jej działacze byli obecni wśród młodzieży.

Uniwersalne i narodowe właściwości budowy socjalizmu w Polsce

Skrót referatu I zastępcy dyrektora Instytutu Podstawowych Problemów Marksizmu-Leninizmu KC PZPR — AUGUSTYNA WAJDY i dyrektora IPPML — prof. JERZEGO WIATRA

DROGA do socjalizmu w Polsce jest drogą leninowską, jest częścią ogólnego procesu rewolucyjnego, dzięki któremu cały świat zmierza do socjalizmu i komunizmu. Na tej drodze jesteśmy częścią wielkiej armii rewolucyjnego proletariatu, wielkiej wspólnoty krajów socjalistycznych. Kierujemy się zasadami marksizmu-leninizmu, wierni jesteśmy proletariackiemu internacjonalizmowi. Nie budujemy jakiegoś odrębnego „czysto polskiego” ustroju socjalistycznego. Budujemy ten sam ustrój, który powstaje w innych krajach socjalistycznych.

Nie budujemy też socjalizmu w historycznej próżni. Jesteśmy wśród przyjaciół, których doświadczenia — tak w zwycięstwach, jak w porażkach — mają dla nas wielkie znaczenie. Mamy obowiązek uczyć się na doświadczeniu innych krajów socjalistycznych, w tym zwłaszcza na doświadczeniach pierwszego kraju zwycięskiego socjalizmu — Związku Radzieckiego.

Nakaz uczenia się na doświadczeniach bratnich krajów nie oznacza nakazu mechanicznego, bezkrytycznego przenoszenia cudzych rozwiązań na nasz grunt. Byłoby to łatwe, ale zarazem groźne w skutkach. Musimy sobie zawsze odpowiedzieć na pytania, co z doświadczeń bratnich krajów nadaje się do zastosowania w naszych warunkach, jak to doświadczenie zastosować, co w nim ewentualnie zmienić, dostosować do naszych potrzeb i możliwości. Taka analiza jednak wymaga bardzo gruntownej znajomości doświadczeń Związku Radzieckiego i doświadczeń innych krajów socjalistycznych. Uważamy, że w dotychczasowej praktyce frontu ideologicznego zbyt mało wysiłku wkładano w studiowanie tych doświadczeń i postulujemy nadanie tej sprawie odpowiednio wielkiej wagi.

Konieczne jest ponowne, obiektywne i naukowo pogłębione, przeanalizowanie zagadnień faz i etapów rozwoju społeczeństwa socjalistycznego w Polsce na tle tendencji rozwojowych socjalizmu w innych krajach. Teza VII Zjazdu PZPR, zgodnie z którą Polska weszła już w okres budowy „rozwiniętego społeczeństwa socjalistycznego”, jest ostatnio powszechnie, nie bez racji kwestionowana. Rzecz jednak nie polega po prostu na tym, by odrzucić tamto sformułowanie, lecz na tym, by zbadać, w jakim sensie i w jakim zakresie sprzeczności występujące w naszym życiu są konsekwencją nie zrealizowanych zadań budowy społeczeństwa socjalistycznego, a w jakim stanowią właśnie rezultat przechodzenia do wyższej fazy rozwoju socjalizmu.

Konieczne jest zanalizowanie swoistości drogi, którą tworzony był ustrój socjalistyczny w naszym kraju. Kraje demokracji ludowej, w których warunki zdobycia władzy zdeterminowane zostały przez historyczne zwycięstwo Związku Radzieckiego nad faszyzmem, znalazły się w innej sytuacji niż rewolucyjna Rosja, własnymi siłami obalająca kapitalizm. Jest to więc właściwość rozwojowa nie tylko Polski, lecz całego zespołu krajów środkowo-wschodniej Europy. Jako taka wymaga ona nie tyle historycznego opisu, co gruntownej analizy teoretycznej.

Kolejnym istotnym zadaniem jest analiza konsekwencji polskiego podłoża historycznego i co za tym idzie, cech psychicznych narodu polskiego, dla sposobu działania tak władzy socjalistycznej jak i obywateli.

Z tym wiąże się następny problem teoretyczny — wpływ katolicyzmu polskiego. Żaden kraj socjalistyczny nie ma tak silnej i jednolitej społeczności katolickiej, jak Polska. Nie da się tego zagadnienia zignorować w sferze teorii.

Cel, stan i perspektywy polityczne obywatelskiego ruchu odrodzenia narodowego

Skrót referatu zastępcy szefa GZP WP — gen. bryg. Tadeusza Szaciły

PIERWSZY Komitet Ocalenia Narodowego powstał w Poznaniu, w dzielnicy Jeżyce, już w grudniu ub.r. Do końca marca br. na terenie całego kraju powstało ich ponad 6 tys. Skupiają one ok. 100 tys. członków. Można więc stwierdzić, że jest to najmłodszy ruch społeczny w naszym kraju. Jest to zjawisko nowe, znajdujące się in statu nascendi i dlatego trudne do oceny, a tym bardziej do prognozowania i określania jego perspektyw. Ruch odrodzenia narodowego jest zjawiskiem wieloaspektowym. Jego geneza wiąże się w sposób bezpośredni z wprowadzeniem stanu wojennego. Powstał on spontanicznie, jako społeczny ruch poparcia dla Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego.

Wojsko nasze cieszyło się zawsze i cieszy nadal w społeczeństwie dużym, historycznie ukształtowanym autorytetem moralnym. Autorytet ten tworzyły liczne pokolenia żołnierskie zarówno w dawnej historii, jak i w latach II wojny światowej. Okres powojenny autorytet ten jeszcze wzmocnił i ugruntował. Wojsko było jedną z niewielu instytucji, które nie zostały dotknięte kryzysem.

Nowa rola wojska znalazła swój niejako instytucjonalny wyraz w ukonstytuowaniu się Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego. Z punktu widzenia formalno-prawnego jest ona nieetatową, wojskowo-polityczną instytucją wzmacniającą strukturę administracji państwowej na wszystkich jej szczeblach. Rada zwróciła się z apelem o poparcie w realizacji jej głównych zadań. Powstanie najpierw obywatelskich komitetów ocalenia, a następnie odrodzenia narodowego było więc społecznym odzewem na ten apel.

Istotną właściwością tego ruchu społecznego jest jego spontaniczność, oddolna inicjatywa, brak gotowych struktur organizacyjnych i ich zmienność w toku realizacji zadań. Większość powstałych dotychczas komitetów (ponad 60 proc.) działa w miejscu zamieszkania. Można niejako w sposób modelowy zaprezentować w danym przypadku funkcjonowanie przewodniej roli partii w ruchu społecznym. Winna ona polegać nie tyle na ilościowej dominacji co na politycznej, społecznie akceptowanej inspiracji, a także na tworzeniu klimatu i warunków efektywnego działania.

Wśród członków komitetów przeważają ludzie starsi, głównie zaś weterani ruchu robotniczego, weterani walk zbrojnych, [illegible]. Odsetek młodzieży nie przekracza 20 proc. Bez młodzieży zaś ruch ten nie uzyska ani niezbędnego dynamizmu społecznego, ani też odpowiedniej perspektywy.

Dalszy rozwój ruchu odrodzenia będzie uzależniony od jego rzeczywistej roli społecznej, od efektywności praktycznego działania, od jakości rozwiązywania problemów i społecznie akceptowanych zadań. Konkretyzacja zadań szczegółowych winna wynikać z nadrzędnych celów, dla których komitety zostały powołane.

W wykonywaniu wszystkich zadań podejmowanych przez obywatelskie komitety sprawą niezwykłej wagi jest to, by ich działania skierowane były na rozwiązywanie konkretnych spraw, problemów, przynoszące sprawdzalne skutki społeczne i by nie dublowały, nie zastępowały działalności innych instytucji społecznych.

Komitety odrodzenia mogą być traktowane jako zalążkowa forma i tworzywo kształtującego się oddolnie Frontu Porozumienia Narodowego i współdziałania społecznego. Tu mogą być podejmowane decyzje dotyczące swojego środowiska, a także i całego kraju. Taka właśnie rola oraz praktyczne potrzeby może wyznaczyć im trwałą perspektywę. Proces tworzenia się porozumienia narodowego w czasie będzie zapewne jeszcze długi, ale będzie to proces [illegible]. (PAP)

Raport o stanie gospodarki polskiej w końcu 1981 roku

DOKOŃCZENIE ZE STR. 1

nego zmalały w tym okresie o 20 proc., a nakłady inwestycyjne w gospodarce uspołecznionej były mniejsze o 26,7 proc.

Na załamanie się gospodarki złożyło się kilka wzajemnie ze sobą powiązanych przyczyn:

po pierwsze — skutki błędów w polityce gospodarczej i sposobie kierowania gospodarką w latach siedemdziesiątych;

po drugie — raptowne skrócenie czasu pracy spowodowało istotny spadek produkcji, zwłaszcza w surowcowych gałęziach przemysłu;

po trzecie — przeprowadzenie pod presją żądań strajkowych nieuzasadnionych ekonomicznie podwyżek płac i świadczeń społecznych;

po czwarte — skutki wręcz katastrofalnie niskich zbiorów roślinnych w r. 1980.

po piąte — destrukcyjny wpływ na stan gospodarki miała działalność tych sił w ramach NSZZ „Solidarność", które czyniąc z ekonomiki pole walki politycznej, wysuwały nierealne żądania, podsycały napięcia społeczne, organizowały strajki, osłabiały skuteczność, a nawet całkowicie paraliżowały poszczególne działania rządu i administracji gospodarczej, zmierzające do zahamowania pogłębiającego się regresu w gospodarce.

Anarchizowanie życia społeczno-gospodarczego powodowało spadek wiarygodności Polski jako płatnika na międzynarodowym rynku kredytowym i wzrost wysokości płaconych odsetek od zaciągniętych kredytów.

Na sytuację gospodarczą rzutowała także niedostateczna na niektórych odcinkach aktywność administracji państwowej i gospodarczej.

Niewystarczająco skuteczne było działanie na rzecz realizacji aprobowanego przez IX Nadzwyczajny Zjazd PZPR i Sejm programu przezwyciężania kryzysu.

Podejmowane przez rząd wysiłki przyczyniły się do ograniczenia zjawisk kryzysowych na wielu obszarach gospodarki, chroniły warunki życia najgorzej sytuowanych materialnie rodzin. Projekt założeń reformy gospodarczej poddano społecznej konsultacji. Po uzyskaniu jego aprobaty przez IX Zjazd PZPR i Sejm PRL opracowano projekty ustaw kompleksowo regulujących nowy system funkcjonowania gospodarki. Działania rządu koncentrowały się na rozwiązywaniu najbardziej węzłowych problemów gospodarczych i społecznych. Podjęto szereg decyzji i działań mających na celu wzrost produkcji rolnej. Szczególnie wiele uwagi poświęcono stworzeniu warunków dla wzrostu wydobycia węgla oraz poprawy warunków pracy i życia górników. Podejmowano wiele przedsięwzięć dla rozwiązywania złożonej sytuacji płatniczej kraju. Realizowano szereg operatywnych działań mających na celu przygotowanie gospodarki i infrastruktury komunalnej na okres zimy. Istotne były również działania dla zahamowania spadku produkcji wyrobów niezbędnych dla zaspokojenia szczególnie ważnych potrzeb społecznych, takich jak np. ochrona zdrowia.

Raport szczegółowo omawia następnie regres, jaki nastąpił w produkcji materialnej; w przemyśle i budownictwie, rolnictwie i leśnictwie, transporcie i łączności. Systematycznemu spadkowi produkcji towarzyszyło nie notowane po wojnie w takich rozmiarach zmniejszenie wydajności pracy — aż o 14 proc. Resort górnictwa ocenia, że same tylko strajki i inne napięcia społeczne zmniejszyły wydobycie węgla o około 9 mln ton, co pozwoliłoby nam uzyskać — przy lepszym zaopatrzeniu przemysłu i ludności — ok. 500 mln dolarów. Wykorzystanie zdolności produkcyjnych spadło do 60 proc. W celu złagodzenia sytuacji podjęto działania w kierunku intensyfikacji współpracy z krajami socjalistycznymi, przede wszystkim z ZSRR.

Również moce wykonawcze budownictwa nie są w pełni wykorzystane a nadwyżki zatrudnienia z tego tytułu sięgają ok. 200 tys. osób.

Raport przypomina działania władz politycznych i państwowych mające na celu rozwój rolnictwa. Biuro Polityczne KC PZPR i Prezydium NK ZSL wydały wspólne wytyczne w sprawie rolnictwa i gospodarki żywnościowej. Działania podjęte w ślad za nimi nie przyniosły jednak spodziewanych efektów, przede wszystkim z powodu przeniesienia przez ekstremalne siły „Solidarności" walki politycznej na teren wiejski, dezorganizacji pracy administracji wiejskiej oraz zerwania więzi ekonomicznych między miastem a wsią.

Sytuacja w rolnictwie jest nadal trudna mimo symptomów poprawy wyrażających się przede wszystkim wzrostem pogłowia bydła i trzody, zwłaszcza w gospodarstwach indywidualnych.

Jeśli chodzi o zatrudnienie w gospodarce narodowej, to w niektórych jej dziedzinach występują znaczne nadwyżki, a w innych niedobory. W 1981 r. nastąpiło pogorszenie wykorzystania czasu pracy i dyscypliny.

Polityka dochodowa była nadal — podobnie jak w latach siedemdziesiątych — oderwana od kształtowania się społecznej wydajności pracy. Przyczyniło się to do utrwalania złudnego i szkodliwego przekonania, że płace i dochody mogą być dowolnie zwiększane przez władzę, na którą można wywierać nacisk m.in. przy pomocy broni strajkowej. W rezultacie wystąpiła dezorganizacja rynku wskutek głębokiej dysproporcji między ilością pieniądza u ludności a dostępnym do sprzedaży zasobem towarów. Gdyby nie dokonano reformy cen, dysproporcja ta uległaby dalszemu szybkiemu pogłębieniu. Dzięki jej urzeczywistnieniu po wprowadzeniu stanu wojennego stworzono jedną z istotnych przesłanek poprawy sytuacji rynkowej. Dla uzyskania trwałej poprawy konieczne jest jednak zwiększenie produkcji towarów i usług.

Jesteśmy zadłużeni zarówno wobec Wschodu jak i Zachodu. Łączne zadłużenie Polski wobec krajów socjalistycznych — prawie w całości wobec ZSRR — wyniosło 3,1 mld rubli. ZSRR wyraził gotowość udzielenia nam kredytu bankowego na pokrycie tegorocznego ujemnego salda (ok. 1,5 mld rubli transf.) spłacanego przez 15 lat począwszy od 1986 r. Zadłużenie Polski w walutach krajów kapitalistycznych wyniosło natomiast 25,5 mld dol. Z wierzycielami podpisano szereg porozumień dotyczących refinansowania naszych długów; rozmowy trwają jednak w znacznie trudniejszych warunkach. Dodatkowym źródłem utrudnień w obecnej sytuacji płatniczej jest zainicjowana przez USA polityka restrykcji gospodarczych.

W dziale poświęconym inwestycjom stwierdza się, że sytuacji w tym zakresie nie można uznać za opanowaną, front inwestycyjny jest wciąż za szeroki. Również i tu prowadzone są rozmowy z krajami RWPG na temat nawiązania współpracy w kontynuowaniu budowy niektórych obiektów, czy wykorzystaniu nie eksploatowanych przez nas maszyn.

Raport wskazuje na konieczność zmniejszenia rozmiarów budownictwa mieszkaniowego, które nie nadąża za potrzebami społecznymi. Liczba oddanych do użytku mieszkań spadła do poziomu 1967 r.

W sferze polityki socjalnej podejmowano działania mające na celu ochronę ludzi o niskich dochodach, rodzin wielodzietnych, emerytów i rencistów, osób starszych i niepełnosprawnych.

Mimo trudnej sytuacji stan zdrowia społeczeństwa nie uległ pogorszeniu, a w niektórych dziedzinach uzyskano nawet korzystne efekty.

W dziedzinie kultury i sztuki, niezależnie od rozwoju wielu dziedzin twórczości i osiągnięć w upowszechnianiu dostępu do dóbr kultury, wystąpił regres produkcji szeregu dóbr użytku kulturalnego.

W dziedzinie oświaty okazało się, że zapoczątkowana reforma ustrojowa szkolnictwa przekraczała możliwości ekonomiczne państwa i sprawność organizacyjną terenowych władz oświatowych. Realizowana jest obecnie reforma programowa szkolnictwa, wyrażająca się m.in. w stopniowym wprowadzaniu nowych programów nauczania do szkół podstawowych. Ważnym czynnikiem oddziałującym na poprawę sytuacji w oświacie i wychowaniu powinna stać się uchwalona przez Sejm PRL Karta Nauczyciela.

Wkład placówek badawczo-rozwojowych w proces wychodzenia z kryzysu jest w relacji do potencjału tych placówek niedostateczny — stwierdza raport — a tymczasem innowacje techniczne i organizacyjne powinny stać się czynnikiem dźwigającym kraj z kryzysu.

Kryzys gospodarczy pogorszył stan finansów. W 1981 r. łączny niedobór finansowy przedsiębiorstw uspołecznionych szacuje się na ok. 100 mld zł. Budżet państwa zamknął się w 1981 r. deficytem w wysokości 148 mld zł.

Reforma gospodarcza, zmiana cen zaopatrzeniowych i detalicznych oraz kursów walutowych tworzą przesłanki do urealnienia rachunku kosztów i prawidłowego określenia wyników finansowych przedsiębiorstw.

A oto uwagi końcowe, zawarte w raporcie, stanowiące niejako jego podsumowanie:

Wprowadzenie stanu wojennego usunęło szereg czynników pogłębiających kryzys gospodarczy. Wzrosła dyscyplina pracy i ład w całej działalności gospodarczej. Dzięki temu wzrosła produkcja surowców krajowych i produktów opartych na ich przetwórstwie.

Nadal w trudnej sytuacji znajdują się te gałęzie przemysłu przetwórczego, których produkcja jest w dużym stopniu uzależniona od importu z krajów kapitalistycznych. Trudności w tych gałęziach uległy pogłębieniu wskutek zastosowania przez USA i pod ich wpływem przez niektóre inne kraje, restrykcji gospodarczych.

— Dla przezwyciężenia trudności podjęto kroki mające na celu pogłębienie i rozszerzenie współpracy z gospodarką ZSRR i innych krajów socjalistycznych.

— Na dłuższą metę najskuteczniejszą drogą wydostania się z kryzysowego położenia jest dokonanie głębokiego przestawienia gospodarki w kierunku większego oparcia jej na krajowych zasobach, a także trwałego, ścisłego powiązania z gospodarkami krajów RWPG.

— U progu 1982 r. rząd podjął problemy, które dawno czekały na rozwiązanie, co powinno wywrzeć decydujący wpływ na sytuację gospodarczą kraju. Są to:

1) W sferze rynku — przede wszystkim reforma cen detalicznych artykułów żywnościowych oraz nowe zasady kształtowania cen artykułów przemysłowych.

2) Nowe ceny zaopatrzeniowe, nowe zasady finansowania, motywowania i stosowane elementy reformy gospodarczej.

3) Sukcesywne wdrażanie zmian w organizacji i funkcjonowaniu centralnej i terenowej administracji państwowej i gospodarczej w powiązaniu z przeglądem i weryfikacją kadr.

Całokształt zamierzeń rządowych ma na celu jak najszybsze zahamowanie dotychczasowych tendencji spadkowych w gospodarce oraz uzyskanie zarówno własnym wysiłkiem, jak i przy pomocy bratnich krajów socjalistycznych, najpóźniej w II półroczu 1982 r. ożywienia gospodarczego, które następnie powinno być utrwalone i rozszerzone. (PAP)

Łączyć teorię z praktyką

DOKOŃCZENIE ZE STR. 1

obszerny materiał obejmujący ocenę stanu ideologii, świadomości społecznej oraz sytuacji w środowiskach opiniotwórczych i ich wpływu na proces kształtowania światopoglądu i świadomości ludzi pracy. Konferencja była forum, na którym następowała konfrontacja opinii współtwórców naszej partii i jej zasad ideowych z opiniami naukowców formujących oceny stanu budownictwa socjalistycznego w Polsce, a także z sądami działaczy i aktywu, który podjął i kontynuuje niełatwą próbę praktycznej realizacji teoretycznych założeń, wcielania ich w życie społeczne i gospodarcze kraju.

— Opinie, której z tych grup zaważyły na wynikach konferencji?

— Wszystkie okazały się jednakowo istotne i potwierdziły tezę, że przywrócenie dziś, wśród klasy robotniczej i ludzi pracy, przekonania o znaczeniu i niezmiernie ważnej roli ideologii marksistowskiej w życiu społecznym — jest znacznie trudniejsze niż zaproponowanie, zaraz po wojnie, socjalistycznej drogi rozwoju kraju. W wielu wypowiedziach i opiniach powtarzały się głosy o słabościach frontu ideologicznego, czego dowodem jest eksplozja działań sił antysocjalistycznych w naszym kraju. Siły te zdołały, na pewnym etapie swoich poczynań, pociągnąć za sobą miliony ludzi. O słabości naszej pracy ideologicznej świadczy również i to, że obecnie musimy podejmować w tym zakresie działania obronne, a nie ofensywne. Duży mankament stanowi też — co podkreślono w trakcie konferencji — niezrozumiałość języka, jakim w sprawach ideologicznych zwracamy się do klasy robotniczej i społeczeństwa. Musimy odejść od systemu monologów. Trzeba je zastąpić codzienną rozmową, wymianą zdań i poglądów. Zgodnie mówiono na konferencji o brakach w naszej kulturze politycznej, o tym, że zbyt często opinie wyrażane są poprzez donosy, anonimy i pomówienia, co przecież nie przysparza nam godności i szacunku.

— Była więc konferencja ideologiczna próbą określenia obecnego stanu świadomości społecznej, ale także, najważniejszym po IX Zjeździe spotkaniem aktywu, poświęconym sformułowaniu perspektywicznych zadań ideowo-politycznych. Które z nich uważa towarzysz sekretarz za najpilniejsze do podjęcia w instancjach i podstawowych organizacjach partyjnych na terenie województwa kieleckiego?

— W zasadzie konferencja nie zakończyła się sformułowaniem wniosków i zadań. Cały jej dorobek, wyłoniony z bogatego materiału badawczego i z dyskusji, po opracowaniu posłuży kompetentnym władzom partii do sformułowania długofalowego programu działań ideologicznych. Jednakże już po opublikowaniu referatów i dyskusji — dokumenty te będą służyć wzbogacaniu wiedzy politycznej aktywu i członków PZPR oraz w programowaniu pracy w POP. Chcemy możliwie szeroko materiały te udostępnić wszystkim organizacjom, gdyż treści w nich zawarte powinny wzbogacać dyskusję nad deklaracją „O co walczymy, dokąd zmierzamy". Treści te tworzą też podstawę budowania programu porozumienia narodowego. Osobiście uważam, że istnieje potrzeba spotkania się w gronie działaczy ruchu robotniczego, aktywu i władz partyjnych, a także kieleckich naukowców zajmujących się sprawami ideologii w celu rozszerzenia dorobku teoretycznego konferencji, o wnioski i spostrzeżenia, jakie zrodziły się w pracy partyjnej na terenie ziemi kieleckiej.

— Jaki był udział przedstawicieli organizacji partyjnej Kielecczyzny w pracach konferencji?

— W konferencji uczestniczył członek KC PZPR i Komisji Ideologicznej KC, Czesław Stępień z ostrowieckiej Huty im. M. Nowotki, który brał udział w obradach sekcji II, zajmującej się przewodnią rolą partii w systemie demokracji socjalistycznej oraz sekretarz ds. propagandy i agitacji KW PZPR, Eugeniusz Cichoń — który wziął udział w obradach sekcji I, debatującej nad ogólnymi prawidłowościami budownictwa socjalistycznego. Ja uczestniczyłem w pracach sekcji III dyskutującej nad głównymi problemami walki ideologicznej.

— Jak mi wiadomo, w czasie dyskusji towarzysz sekretarz zaprezentował swoje stanowisko w kilku sprawach. Jakich problemów one dotyczyło?

— Zwróciłem uwagę — co zresztą podkreślono w toku obrad — że powrót na drogę socjalizmu w naszym kraju jest obecnie trudniejszy niż etap jego wdrażania, tuż po wojnie. Uznałem, że konieczne jest programowanie w partii zadań dalekosiężnych. Potrzebny jest po prostu jeden, strategiczny program działania uwzględniający w szerokim stopniu zadania, których realizację partia powinna zacząć już dziś. Są to przede wszystkim: przypomnienie społeczeństwu uniwersalnych zasad socjalizmu i uzasadnienie w sposób przystępny i przekonywający słuszności ich stosowania w procesach rozwojowych naszego narodu, przedstawienie i ocena — w oparciu o wynikające z tych zasad — jednoznaczne i jednolite kryteria, najnowszej historii naszego społeczeństwa, kształtowania się władzy klasy robotniczej i wyciągnięcie z tych ocen odpowiednich dla całego narodu wniosków do dalszych działań w sferze ideologicznej. Nie może być przedsięwzięć politycznych i gospodarczych nie znajdujących uzasadnienia w pryncypiach ideowych. Nie może być powrotu do okresu, gdy dla indywidualnych, woluntarystycznych decyzji politycznych i gospodarczych tworzyło się specjalne, ideologiczne uzasadnienia. Za bardzo ważne zadanie uznałem również przygotowanie jednolitego programu ciągłej pracy z młodym pokoleniem w naszym kraju. Sądzę, że szerzej o problemach będących treścią obrad pierwszej konferencji ideologicznej będziemy mówić na najbliższych spotkaniach z aktywem partyjnym oraz w POP.

— Dziękuję za rozmowę.

TADEUSZ MARYNIAK

Przed 1 Maja

DOKOŃCZENIE ZE STR. 1

(od ronda do ronda) oraz dziesiątkami imprez towarzyszących. Organizatorzy pochodu liczą na spontaniczny, masowy udział mieszkańców miasta, będący manifestacją patriotycznej jedności społeczeństwa. 1 Maja zostanie poprzedzony licznymi akademiami, apelami, spotkaniami z weteranami ruchu robotniczego, przodownikami pracy.

W przeddzień 1 Maja egzekutywy komitetów Wojewódzkiego i Miejskiego PZPR w Kielcach spotkają się z działaczami ruchu robotniczego i chłopskiego, po południu podobne spotkanie zorganizowane zostanie w sali lustrzanej WDK. Wezmą w nim udział weterani ruchu robotniczego oraz przedstawiciele młodzieży. Wieczorem w hali widowiskowo-sportowej odbędzie się uroczysty koncert poświęcony robotniczemu świętu.

W dniu majowego święta przewidziano także liczne imprezy o charakterze kulturalnym i sportowym. (KOS)

Dyskusja o radach narodowych

DOKOŃCZENIE ZE STR. 1

Podstawę dyskusji stanowiła czwarta wersja projektu ustawy, w której uwzględniono wnioski i propozycje z dotychczasowych konsultacji, jak też poprawki i ustalenia wynikające z przyjętej już ustawy o reformie gospodarczej. Przedstawiając te propozycje zastępca przewodniczącego Rady Państwa, przewodniczący Komisji Prawnej i Komisji Rady Państwa ds. Ustawy o Radach Narodowych i Samorządzie Terytorialnym, **Kazimierz Secomski** zaakcentował ustrojowy charakter przygotowywanego dokumentu i wskazał, że obecna konsultacja odbywa się w końcowej fazie dyskusji nad tym projektem przed przekazaniem go Sejmowi. Funkcje samorządowe, stwierdził, spełnia obecnie w terenie wiele instytucji i organizacji, jednak podstawową rolę w rozwijaniu demokracji i samorządności będą spełniały rady narodowe. Muszą one stanowić płaszczyznę współdziałania wszystkich organów samorządowych, płaszczyznę opiniowania, uzgadniania i koordynowania różnorodnych inicjatyw podejmowanych z myślą o potrzebach mieszkańców miast i wsi, rozwoju społeczno-gospodarczym regionów. Wynika stąd rola i znaczenie przygotowywanej ustawy. Zaproponowane przez komisję opracowującą projekt tego dokumentu sformułowania i uwzględnione poprawki zmierzają do podkreślenia roli rad narodowych jako podstawowego ogniwa samorządu terytorialnego. Ustawa musi też regulować wiele nowych zjawisk i odniesień w stosunkach społecznych i ekonomicznych wynikających z wprowadzenia reformy gospodarczej. Stąd w jej projekcie rozwinięte zostały wszystkie te elementy, które dotyczą reformy gospodarczej i relacji między radą narodową a przedsiębiorstwami.

Dyskusja koncentrowała się wokół problemu — jak pogodzić rozszerzenie kompetencji i uprawnień rad narodowych z jednoczesnym zapewnieniem prężnej i silnej władzy wykonawczej, realizującej politykę rządu. Wyrażono pogląd, że projekt ustawy nie uwzględnia aktualnej sytuacji społeczno-politycznej w terenie i stanowi przejaw koniunkturalnej nieufności do organów administracji oraz próbę ograniczenia decyzji i odpowiedzialności ich przedstawicieli, a więc wojewodów, prezydentów i naczelników. Uczestniczący w naradzie przedstawiciele administracji wypowiadali się np. krytycznie o przewidzianej w projekcie ustawy zasadzie udzielania przez rady narodowe absolutorium dla przedstawicieli organów wykonawczych. Ich zdaniem ograniczy to zdolność operatywnego działania przedstawicieli administracji. Na tym tle zgłaszano również kontrowersyjne opinie co do wyboru lub powoływania wojewody, prezydenta czy naczelnika. Komisja w tej kwestii zaproponowała cztery warianty rozwiązań. Większość uczestników dyskusji skłaniała się do przyjęcia trzeciego wariantu, który zakłada, iż „wojewodę powołuje prezes Rady Ministrów po zaopiniowaniu kandydata przez właściwą radę narodową", z kolei naczelnika powołuje wojewoda po zaopiniowaniu kandydata przez właściwą radę.

Wielu uczestników dyskusji wypowiadało się za koniecznością precyzyjnego określenia w ustawie kompetencji i uprawnień należnych zarówno radom narodowym jak i organom wykonawczym. Dotyczy to zwłaszcza tych przypadków, w których urząd powinien zasięgać opinii rad narodowych, a także rozpatrywania indywidualnych spraw obywateli. Podkreślano, że rozszerzenie uprawnień rad narodowych jest zasadniczym czynnikiem zwiększania udziału społeczeństwa w rządzeniu państwem, decydowaniu o swym losie i rozwoju kraju. Stwierdzano, że w projekcie ustawy nie chodzi o ograniczenie działalności administracji, ale o zapewnienie wobec niej stałej kontroli, co pozwoli zapobiegać wypaczeniom znanym z niedawnej przeszłości. Chodzi o to, aby rady narodowe były rzeczywistymi przedstawicielami ludzi miast i wsi, zdobyły ich zaufanie i autorytet. Nie można też, jak stwierdzano, ujmować problemu w kategoriach: silna administracja albo silna rada narodowa. Niezbędna jest bowiem ścisła współpraca między tymi organami i zapewnienie systemu samokontroli władzy.

Wiele uwagi poświęcono również w dyskusji sprawom partycypacji rad w budżecie państwa i określeniu źródeł ich własnych dochodów.

W trakcie dyskusji zgłoszono ponad 120 uwag, których rozpatrzeniem zajmie się komisja, a także powołane do tego celu zespoły. Wielu bowiem uczestników spotkania wskazywało na potrzebę szybkiego zakończenia prac nad projektem ustawy i przekazania go Sejmowi. (PAP)

CO, GDZIE, KIEDY? CO, GDZIE, KIEDY?

Dziś poniedziałek — 5 kwietnia. Imieniny Ireny, Wincentego. Słońce wschodzi — 5.03, zachodzi — 18.17.

KIELCE

TEATR IM. S. ŻEROMSKIEGO — nieczynny.

KINA

„Romantica" — „Alicja" — pol. kol. l. 12, g. 9, 11 i 16.30. „Czas apokalipsy" — USA, kol. pan. l. 15, g. 13 i 18.30.

„Moskwa" — „Parszywa dwunastka" — USA, pan. kol. l. 15, g. 8.45, 15.45 i 19.30. „Gang Olsena wpada w szał" — dun. kol. l. 12, g. 11.15 i 18. „Powrót Mechagodzilli" — jap. pan. kol. l. 12, g. 13. „Studyjne" — „Nie ma róży bez ognia" — g. 15.15, 17 i 18.45.

„Robotnik" — nieczynne.

„Skałka" — „Miłość w deszczu" — fr. l. 15, g. 15, 17 i 19.

Galeria Fotografiki — ul. Rew. Październikowej — wystawa plakatu Dirka Streinfeldna — czynna w godz. 9—17.

KMPiK ul. Szkolna 37 — „Galeria 37" — Wystawa plastyczna Waldemara Oleszczaka.

SŁUŻBA ZDROWIA

SZPITALE: Oddziały: Wewnętrzny i Chirurgiczny — Czarnów ul. Kościuszki, Ginekologiczno-Położniczy wg rejonizacji tel. 510-95, 467-15, 492-58.

Poradnie dyżurne dla dzieci i dorosłych — ulica Pocieszka 11 (Przychodnia Rejonowa nr 3) czynna codziennie w godz. 18—21, w niedzielę w godz. 8—13. Stomatologiczna ul. Pocieszka 11 czynna codziennie w godz. 18—21. Od godz. 18 w sobotę do godz. 7 w poniedziałek.

Dyżurne apteki: dyżur nocny pełnią: Apteka nr 29-001 przy ul. Buczka 37/39, Apteka nr 29-009 przy ul. Sienkiewicza 15.

TELEFONY ALARMOWE

Pogotowie Ratunkowe — 999
Straż Pożarna — 998
Pogotowie Milicyjne — 997
Pomoc Drogowa — 981, 477-10
Pogotowie wod.-kan. — 994

INFORMACJA USŁUGOWA: — 457-41.

OSTROWIEC

KINA

„Hutnik" — „Kruche więzy" — CSRS, l. 15, g. 15.30, „Zagubione dusze" — wł. l. 18, g. 18.

„Przodownik" — „Miłość ci wszystko wybaczy" — pol. l. 12, g. 16 i 18.

„Zorza" — nieczynne.

APTEKA DYŻURNA: nr 29-071 ul. Starokunowska 1/7.

POGOTOWIE RATUNKOWE — telefon 999.

SKARŻYSKO

KINA

„Metalowiec" — „Old Surehand" — jug. bo., g. 17 i 19.

APTEKA DYŻURNA: 29-046, ul. Apteczna 7.

POSTOJE TAKSÓWEK: Dworzec Główny PKP — 709, osiedle Milica — 580.

STARACHOWICE

KINA

„Robotnik" — „Omen" — ang. l. 18, g. 17 i 19.

APTEKA DYŻURNA: nr 29-075 ul. Staszica 1.

POSTOJE TAKSÓWEK: 89-10 i 85-89.

KINA

JĘDRZEJÓW: „Gdynia" — „Saturn 3" — ang. l. 15, g. 15.30, 17.30 i 19.30.

SĘDZISZÓW: „Kolejarz" — nieczynne.

WŁOSZCZOWA: „Muza" — „Szkarłatny pirat" — USA l. 15, g. 16 i 18.

KOŃSKIE: „Pegaz" — „Szczęki II" — USA, l. 15, g. 15.30 i 17.30.

SUCHEDNIÓW: „Kuźnica" — „Porwać cesarza" — węg. l. 12, g. 16 i 18.

RADOM

TEATR POWSZECHNY IM. J. KOCHANOWSKIEGO — nieczynny.

KINA

„Bałtyk" — „Czas apokalipsy" — USA, pan. kol. l. 15, g. 10 i 18. „Wspólnik" — fr. pan. kol. g. 13, 15 i 17.

„Przyjaźń" — „Młody Frankenstein" — USA, l. 15, g. 9, 11 i 13. „Ucieczka na Atenę" — USA, l. 15, g. 15.30, 17.30 i 19.30.

„Odeon" — „Ryś" — pol. l. 12, g. 15.30 i 17.30. „Chrystus zatrzymał się w Eboli" — fr.-wł. l. 15, g. 19.

APTEKI DYŻURNE: Apteka nr 18, przy pl. Konstytucji 3 Maja i nr 10, pl. Zwycięstwa.

INFORMACJA służby zdrowia telefon 406-77.

Doraźna pomoc internistyczna — ambulatorium Pogotowia Ratunkowego przy ul. Tochtermana. Pogotowie Dentystyczne czynne codziennie w godz. 21—7 rano przy Pogotowiu Ratunkowym.

TELEFONY: Straż Pożarna 998, Pogotowie Ratunkowe — 999, Pogotowie Energetyczne — Radom — 991 Komenda MO — 291-91 lub 281-26, Pogotowie Milicyjne — 997 Pogotowie Gazowe — 992, Informacja PKP 299-80, PKS — 267-78.

INFORMACJA o usługach — tel. 267-85.

POSTOJE TAKSÓWEK: ul. Grodzka — 229-52, pl. Konstytucji 226-51, Dworzec PKP — 299-99, ul. Żwirki i Wigury — 416-16.

KINA

ZWOLEŃ: „Świt" — „Omen" — ang. l. 16, g. 17 i 19.

UWAGA! Za ewentualne zmiany redakcja nie odpowiada.

RADIO I TELEWIZJA

PROGRAM I

5.00 Wiadomości 5.10 Muzyka na dzień dobry 5.30 Skrót wiadomości i przegląd prasy 7.00 Dziennik poranny 7.30 Przegląd prasy 8.00 Wiadomości 8.15 „Obserwacje" 8.30 Przegląd prasy 8.45 Żołnierski kwadrans 9.02—10.30 Przedpołudniowe spotkania 9.02 i 10.00 Wiadomości 10.30 Codziennie powieść w wydaniu dźwiękowym „Nad Niemnem" — odc. 13 11.00 Wiadomości 11.05 Koncert przed hejnałem 12.05 Z kraju i ze świata 12.45 Rolniczy Kwadrans 13.00 Wiadomości 13.20 Muzyczne wycinanki 13.30 Piosenki kompozytorów polskich 14.00 Wiadomości 14.05 Przeboje 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie Studia Młodych 16.00 Wiadomości 16.05 Muzyka i Aktualności 16.40 Polskie pieśni i melodie 17.00 Dziennik i komunikaty 17.10 Dzień w Polsce 17.15 Koncert dnia 18.00 Wiadomości 18.05 Czas refleksji 19.00 Dziennik Wieczorny 19.30 Z naszej fonoteki 20.00 Wiadomości 20.05 Kalejdoskop dnia 20.30 Koncert życzeń 21.05 Kronika sportowa 21.15 Wielkie dzieła, wielcy wykonawcy 22.00 Wiadomości 22.10 Portret pisarza 22.50 Gra Maciej Śniegocki 23.00 Dziennik reporterów i wiadomości 23.40 Jazzowa dobranocka.

PROGRAM II

5.30—8.55 Poranne sygnały 6.30, 7.30 Wiadomości 8.40 Niezapomniane stronice — „Dziewczęta z Nowolipek" — fragment 7 9.05 Świat wokół nas (kl. I matematyka) 9.30 Wiadomości 9.35 Radio — Moskwa 10.00 Poznać i zrozumieć (kl. VII) 10.25 Soliści i kameraliści 11.00 Horyzonty wiedzy (kl. I lic.) 11.30 Wiadomości 11.35 Komentarz zagraniczny 11.40 Poznajemy orkiestry wojskowe 12.05 Od A do Z polskiej piosenki 12.30 Postawy i wartości 13.00 Świat wokół nas (kl. I matematyka) 13.30 Wiadomości 13.35 Ze wsi i o wsi 13.50 Z malowanej skrzyni 14.00 Album operowy 14.30 Naprawiacze instrumentów 14.50 Indywidualności muzyki rozrywkowej 15.30 Wiadomości 15.40 Ludzie i ich pasje 16.00 Muzyczne intermezzo 16.20 Fantazja, Nauka, Praktyka 17.00—18.30 Radiokurier 17.30 Wiadomości 18.00 Informacje sportowe 18.30 Wiadomości 18.35 Komentarz zagraniczny 18.40 Ludzie i poglądy 19.00 Kompozytor tygodnia — Francois Couperin 19.35 Świat baśni 20.00 Najpiękniejsza jest muzyka polska 20.45 Nauka języka rosyjskiego 21.00 Recital wieczoru — Anna Jantar 21.30 Echa dnia 21.40—23.50 Wieczór literacko-muzyczny.

PROGRAM IV

8.00 Poranna serenada 9.00 Dziennik 9.05 Quod libet — czyli co kto lubi 9.30 Zagadka literacka 10.00 Recitale organowe w Katedrze Oliwskiej i w Kościele Dominikańskim w Gdańsku 10.30 Ulubione piosenki 11.00 Rainer Maria Rilke i Lou Andreas Salome — listy 11.30 Muzyka różnych narodów 12.00 Dziennik 12.05 „Od Bacha do Bartoka" 13.00 Kwadrans literacki 13.15 Trzy kwadranse swingu 14.00 Z muzycznych nagrań bratnich radiofonii 14.30 Z kompozytorskiej teki 15.00 Dziennik 15.05 Panorama literacka 15.30 Popołudnie melomana 17.00 Dziennik 18.00 Klasycy muzyki rozrywkowej 18.30 Codziennie powieść „Nad Niemnem" — odc. 14 powieści 19.00 Dziennik 19.05 Klasycy muzyki rozrywkowej 19.30 Wieczór w filharmonii 21.00 Klub Stereo 22.30 Fakty dnia 22.40 Nocne divertimento.

PROGRAM LOKALNY

5.30 Poranne aktualności 17.05 Aktualności dnia 17.15 „Co było grane" — aud. M. Łakomca i Z. Szczepańczyka (stereo) 17.45 „Odpowiadamy na listy słuchaczy".

KOMUNIKAT PR

Biuro Koordynacji Programu Krajowego PR informuje, że od 5 kwietnia 1982 r., tj. od poniedziałku Polskie Radio wznawia nadawanie Programu III na falach ultrakrótkich 67,94 MHz, 68,47 MHz i 72,53 MHz oraz na falach UKF wszystkich rozgłośni.

Program III nadawany będzie: w dni powszednie od godz. 5.57 do 1.00 (w soboty do godz. 2.00), w niedziele i święta od godz. 6.57 do 1.00.

PROGRAM I

10.00 Dziennik
15.25 NURT
15.55 Program dnia
16.00 Dla młodych widzów: „Bractwo tropicieli"
16.15 „Zwierzyniec"
17.00 Dziennik
17.30 „Echa Stadionów"
17.50 Piosenki Zbigniewa Wodeckiego
18.00 „Impulsy"
18.20 Wiersz dla ciebie
18.30 „Żywioły Władysława Hasiora" — filmowy portret wybitnego artysty
18.50 Dobranoc
19.00 Rolnicze rozmowy
19.10 „Przypatrzmy się face" — film przyrodniczy
19.30 Dziennik
20.15 Teatr Telewizji: Stanisław Wyspiański — „Klątwa"
22.00 „Apartheid" — program publicystyczny
22.30 Dziennik
22.50 Melodie na dobranoc

PROGRAM II

„Bis" — powtórzenia z programu I z soboty i niedzieli

18.00 „Nareszcie... Alicja Majewska" — program rozrywkowy
18.40 „Brakuje tylko szampana" — reportaż filmowy
19.00 Program lokalny
19.30 Dziennik „Po tęczach Interwizji"
20.15 „Fatamorgana" — czechosłowacki film fabularny
21.25 „Jest w Taszkiencie zaczułka" — radziecki film dok.
21.40 „Malarstwo średniowieczne" — bułg. film dok.
22.00 „Z orkiestrą na tacy" — czechosłowacki program rozrywkowy

Prasowe Zakłady Graficzne RSW „Prasa—Książka—Ruch" Kielce, ul. Sienna 2
1 2 3 I-2

ANONSE

● Klub MPiK Kielce, ul. Rew. Październikowej zaprasza 5 bm. o godz. 18, na spektakl pt. „Emigranci" wg Sławomira Mrożka, w wykonaniu — Mirosława Gawlickiego i Mieczysława Ostroga, aktorów Teatru im. L. Solskiego w Tarnowie. Po spektaklu spotkanie z jego dyrektorem — Ryszardem Smożewskim.

● Klub „Mrówka" w Kielcach zaprasza wszystkie panie 5 bm. o godz. 17.30 — na wiosenny pokaz kosmetyczny.

● Klub MPiK, ul. Szkolna 33 w Kielcach zaprasza 5 bm. o godz. 18 na film fabularny produkcji polskiej pt. „Ciemna rzeka".

● Klub „Robotnik", ul. Wesoła 11 w Kielcach zaprasza 5 bm. o godz. 17 na projekcję filmu amerykańskiego pt. „Rój", a o godz. 20 — na koncert grupy muzycznej „Fotel" ze Skarżyska.

sport — sport — sport — sport — sport — sport

Na boiskach ekstraklasy

Śląsk zwiększa przewagę nad rywalami

Spotkania w ekstraklasie stały na słabym poziomie i poza niespodziewanymi porażkami rywali Śląska nic się nie wydarzyło istotnego. Porażka Motoru w Krakowie nie jest pierwszą lublinian. Dzięki zwycięstwu w Szczecinie Śląsk zwiększył przewagę do 4 punktów nad swymi rywalami.

● **Lech Poznań — Arka Gdynia 2:0 (1:0).**
39 Pawlak i 63 samobójcza. Widzów 20 tys.

● **Szombierki Bytom — Gwardia Warszawa 1:2 (1:0).**
Dla Szombierek — Kapica 29, dla Gwardii — Baran 59 i Kowalczyk 63. Widzów 2 tysiące.

● **Pogoń Szczecin — Śląsk Wrocław 0:1 (0:0).**
Tarasiewicz 78 min. Widzów 25 tys.

● **Wisła Kraków — Motor Lublin 5:1 (0:1).**
Dla Wisły — Kapka 77, 79 i 85, Skrobowski 57, Iwan 74, dla Motoru — Grzanka 34. Widzów 5 tys.

● **Legia Warszawa — Stal Mielec 1:1 (1:0).**
Dla Legii — Miłoszewicz 39, dla gości — Frankowski 54. Widzów 12 tys.

● **Bałtyk Gdynia — Górnik Zabrze 1:0 (1:0).**
Wałeśko 1 min. Widzów 10 tys.

● **Zagłębie Sosnowiec — Widzew Łódź 1:0 (0:0).**
Woźnica 61 min. Widzów 5 tysięcy.

● **ŁKS Łódź — Ruch Chorzów 1:1 (0:0).**
Dla ŁKS — Różycki 57, dla Ruchu — Bąk 83. Widzów 5 tysięcy.

1. Śląsk	22	30	30—16
2. Widzew	22	26	30—15
3. Pogoń	22	26	34—31
4. Górnik	22	25	27—17
5. Lech	22	25	21—15
6. Gwardia	22	25	28—23
7. Stal	22	24	21—18
8. Legia	22	24	27—25
9. Zagłębie	22	22	20—26
10. Wisła	22	21	31—23
11. ŁKS	22	21	20—25
12. Szombierki	22	19	28—23
13. Bałtyk	22	18	15—26
14. Arka	22	16	9—29
15. Ruch	22	15	19—24
16. Motor	22	15	27—41

Kieleckie kryterium kolarskie oglądało sporo widzów. Było i tak, że kolarz lądował na asfalcie. Fot. Al. Piekarski

Siatkarze Gwardii już są najlepsi

Po wczorajszym zwycięstwie nad Hutnikiem Kraków 3:1 siatkarze Gwardii Wrocław zapewnili sobie tytuł mistrza Polski. Jest to już trzeci tytuł wrocławian.

O tytuły mistrzów Polski

RZESZÓW. Tytuły mistrzów Polski w tenisie stołowym zdobyli: gra pojedyncza kobiet — Ewa Pozniak Siarka Tarnobrzeg, debel kobiet — Małgorzata Urbańska Włókniarz Łódź i Ewa Pozniak Siarka, gra pojedyncza mężczyzn — Andrzej Grubba AZS Gdańsk, debel mężczyzn — Stefan Dryszel i Andrzej Jakubowicz AZS Gliwice, gra mieszana — Ewa Pozniak Włókniarz Łódź i Andrzej Grubba AZS Gdańsk.

WARSZAWA. Zakończyły się XVIII mistrzostwa Polski w badmintonie. Dominowali reprezentanci Technika Głubczyce, którzy rywalizowali o tytuły mistrzowskie we wszystkich finałach i we wszystkich zwyciężyli. W grze pojedynczej kobiet tytuł mistrzowski zdobyła już po raz trzeci z rzędu Bożena Wojtkowska, a rywalizację mężczyzn wygrał Stanisław Rosko.

W grze podwójnej wygrały Bożena Wojtkowska — Ewa Buszica Technik Głubczyce.

KATOWICE. W Brzeszczach odbyły się VIII mistrzostwa Polski w małym maratonie. Na trasie 20 kilometrów ulicami tego miasta o tytuł mistrzowski walczyła rekordowa liczba — 172 zawodników z 55 klubów, w tym 7 kobiet. Nie najlepsza pogoda — wiatr oraz chłód spowodowały, że bieg ukończyło 134 zawodników.

Niespodziewanie mistrzem Polski został Antoni Niemczak ze Śląska Wrocław, który skuteczniejszym finiszem pokonał na ostatnich metrach koalicję biegaczy Górnika Brzeszcze, którzy zajęli 2, 3, 4 miejsce.

Drużynowo biegacze Budowlanych Kielce zajęli drugie miejsce, za Górnikiem Brzeszcze, a przed Zawiszą Bydgoszcz.

Udane kryterium uliczne na otwarcie sezonu kolarskiego

Nie zawiedli się miłośnicy kolarstwa, którzy licznie zgromadzili się przy trasie wczorajszego kryterium ulicznego w Kielcach. W tej ciekawej imprezie otwierającej sezon kolarski startowało 136 kolarzy z 20 klubów. Frekwencja potwierdziła, że mimo dużych kłopotów z jakimi borykają się sekcje kolarskie, ta dyscyplina sportu ma sporo zwolenników.

W wyścigu seniorów już po kilku okrążeniach na czele uplasowała się czwórka kolarzy, która przez dłuższy czas gromadziła punkty. Pozostali rywale przegapili tę ucieczkę i później nie bardzo kwapili się do pościgu. Tym bardziej, że Michalak i Chrabąszcz nie mogli znaleźć partnerów do pościgu.

W interesującym wyścigu juniorów startowało kilku znanych już kolarzy. M.in. dwaj młodzi torowcy z Broni — Borucz i Chrzanowski, kadrowicz Krawczyk z Lublina. Ten ostatni był zdecydowanie najszybszy i przez dłuższy czas prowadził samotnie stawkę tego wyścigu.

Najliczniej obsadzony był wyścig juniorów młodszych. Na starcie stanęło 53 młodych kolarzy. Wśród tej stawki zwyciężyli nieznani dotąd zawodnicy z Czarnych Starcza z okręgu częstochowskiego.

Oto wyniki w poszczególnych kategoriach:

Młodzicy. **Maciejek Spółdzielca Lublin**, Tworek MLKS Opoczno, Smołucha Spartakus Daleszyce, Gdowiak Budowlani Lublin, Jasik LKS Koziegłowy.

Juniorzy mł. **Wozignój**, Nikieta — obaj Czarni Starcza, Olczak Start Tomaszów, Wolański Korona, Kupczyk Żeglarz Puławy.

Juniorzy st. **Krawczyk Budowlani 56 pkt.**, Anioł Korona 34, Tyrała Start Tomaszów 34, Dujka MLKS Opoczno 18, Borucz Broń 16 pkt.

Seniorzy. **Jurek 70 pkt.**, Gaworek 67, Kowalski 56 — wszyscy Orzeł, Maługa Budowlani 37, Chrabąszcz Korona 12, Więcławski Orzeł 7, Bierzyński Start 6, Michalak Broń 5, Wojciechowski Korona 4, Krzesiak Start 3.

Wczorajsza impreza była też pierwszą punktowaną w rywalizacji ligi międzyokręgowej. Reprezentanci **Kielc** zdobyli 29 punktów, Lublina 21, a Radomia 9. Punktowano pierwszych pięciu zawodników z każdego okręgu w poszczególnych wyścigach: Kielce — 7-10-5-7, Lublin — 7-4-5-5, Radom 0-1-5-3 pkt.

Impreza była sprawnie przeprowadzona przez działaczy OZKol oraz zabezpieczona przez funkcjonariuszy MO. Sędzią głównym kryterium był Henryk Borek z Kielc.

(ora)

Notatnik piłkarski

BONN. Znakomity napastnik Bayern Monachium — Karl Heinz Rummenigge, po przerwie spowodowanej kontuzją, wrócił do reprezentacji. Znalazł się on w kadrze trenera Juppa Derwalla na mecz z CSRS w Kolonii (14 kwietnia).

SZTOKHOLM. Piłkarska reprezentacja Polski juniorów awansowała do finałów mistrzostw Europy (do lat 18), remisując w rewanżowym meczu eliminacyjnym ze Szwecją 0:0.

ABU DHABI. Zwycięstwem finalisty „Espana-82" — piłkarzy Kuwejtu zakończył się turniej piłkarski. W ostatnim meczu Kuwejt pokonał Katar 2:1.

NOWY JORK. Podczas międzynarodowych zawodów w podnoszeniu ciężarów w Atlantic City, Bułgar Błagoj Błagojew uzyskał w rwaniu wagi 90 kg rezultat 186,5 kg. Jest to wynik lepszy o 0,5 kg od aktualnego rekordu świata Adama Sajdulajewa (ZSRR).

NOWY JORK. W Fullerton (Kalifornia) rozegrany został towarzyski, międzypaństwowy mecz w siatkówce kobiet, między reprezentacjami USA i ChRL. Zwyciężyły Amerykanki 3:0 (15:13, 15:13, 15:8).

PARYŻ. Polski pięściarz Jerzy Rybicki wywalczył tytuł międzynarodowego mistrza Francji, podczas rozgrywanego w Royan turnieju z udziałem francuskich i zagranicznych bokserów. W finale wagi średniej Rybicki zwyciężył przez rsc w II rundzie Czechosłowaka Csadi.

SZTOKHOLM. Trzykrotna mistrzyni świata z Hollmenkollen norweska biegaczka Berit Aunli, zdobyła Puchar Świata. W ostatniej konkurencji pucharu — biegu na 5 km, rozegranym w szwedzkiej miejscowości Kiruna, Berit Aunli zajęła drugie miejsce, ustępując tylko o niespełna 6 sek. swojej rodaczce Brit Petterson. Na piątym miejscu uplasowała się inna kandydatka do pucharu, Kveta Jerjova (CSRS).

SZTOKHOLM. W szwedzkiej miejscowości Kiruna odbyły się międzynarodowe zawody narciarskie. W pierwszym dniu odbył się bieg mężczyzn na dystansie 15 km, w którym sukces odniósł Józef Łuszczek, zajmując drugie miejsce. Polak wyprzedził niemal całą skandynawską czołówkę ustępując jedynie Norwegowi Janowi Lindwallowi o 15 sek.

BONN. Ivan Lendl został zwycięzcą turnieju tenisowego „Grand Prix" we Frankfurcie nad Menem. W finale faworyt tego turnieju pokonał Australijczyka Petera McNamarę 6:2, 6:2, a spotkanie trwało tylko godzinę.

RADOMIAK — STAL RZESZÓW 1:0 (0:0)

Czekaj 82 min.
Sędziował W. Żelazko z Warszawy. Widzów 4 tys.
RADOMIAK: Kupidura — Mrozek, Trzaskowski, Stachurski, Zawadzki — Partyński, Cypka (od 66 min. Jeromin), Gierek — Michalkowski (od 71 min. Zgutka), Czekaj, Matuszewski.
Żółte kartki — Gierek z Radomiaka oraz Bar ze Stali.

Za czwartym razem

Kibice Radomiaka odetchnęli z ulgą. W czwartym z kolei spotkaniu piłkarze radomscy wreszcie wygrali. Zdobyli dwa punkty, lecz to, co zaprezentowali w sobotę na własnym stadionie odbiegało od ligowego poziomu. Był to bowiem najsłabszy występ radomian jaki oglądali kibice w tym mieście. Tym bardziej, że piłkarze Stali w niczym nie utrudniali zadania jakie postawili przed drużyną Radomiaka działacze i nowy trener Józef Antoniak.

Słabej gry zawodników Radomiaka nie tłumaczy osłabienie drużyny, która wystąpiła bez kontuzjowanego Wojdaszki i czekającego na werdykt PZPN Wałoszczyka. Bowiem zespół razi nie tylko małą skutecznością pod bramką przeciwnika, ale i wolnym tempem rozgrywania akcji. A te, które mogłyby zaskoczyć obrońców, kończą się niecelnymi podaniami.

W sobotnim meczu już w pierwszej połowie radomianie mogli zdobyć prowadzenie gdyby Gierek wykorzystał doskonałą okazję na polu karnym Stali. Po przerwie gra stała się bardziej nerwowa. Radomianie za bardzo chcieli wygrać i zapominali o rozsądnym konstruowaniu akcji. Wszyscy chcieli strzelić bramkę i w efekcie przez dłuższy czas nikomu się to nie udało. Dopiero Czekaj wykorzystał dokładne podanie kolegów i strzelił do bramki Wróbla.

W zespole radomskim nikt się specjalnie nie wyróżnił. Można by co najwyżej wspomnieć o tych, którzy zawiedli. Ale lepiej to ocenią sami piłkarze ze swymi szkoleniowcami.

(and)

Gorzej już nie można było

RESOVIA — BROŃ RADOM 3:1 (1:0)

Dla Resovii — Bąk 8 i 70, Maćkowiak 73 min., dla Broni — Bilski 87 min.
Sędziował A. Sękowski z Krakowa. Widzów 1,5 tys.
BROŃ: Peresada — Kusek, Czaplicki, Pysiak, Przybyś — Ochodek, Adaszyński, Andrzejewski, Krakowiak (od 46 min. Żuchowski) — Osowski, Strzemiński (od 60 min. Bilski).

Po trzech zwycięskich meczach radomianie zagrali w Rzeszowie bardzo słabo. Wręcz fatalnie. Żaden z piłkarzy nie grał nawet na 10 procent swych możliwości. Po uzyskaniu prowadzenia przez gospodarzy Andrzejewski nie trafił do pustej bramki.

Resovia zagrała ambitnie, ale nie rewelacyjnie. Mecz był nieciekawy i prowadzony w wolnym tempie. Zwycięstwo przypadło gospodarzom zbyt łatwo, czego nie mogli zrozumieć obserwatorzy tego meczu.

Oba zespoły przystąpiły do tego meczu z pewnym respektem wobec przeciwnika. Stąd więcej uwagi piłkarze zwracali na obronę własnej bramki, niż na akcje ofensywne. Mimo to w pierwszej połowie gra była wyrównana, obfitowała w sytuacje na polu karnym obu drużyn. W 11 min. Jusza w doskonałej sytuacji z 9 metrów posłał piłkę tuż obok słupka. Z upływem czasu gra stała się nudna.

Trochę ożywienia wprowadził po przerwie Gromulski. Przez kilkanaście minut kielczanie usiłowali zagrozić bramce gospodarzy. W tym czasie Wnętrzak i Starościak mogli uzyskać prowadzenie ale strzelali niecelnie. W końcowej części meczu do ataku przeszli piłkarze Avii i dzięki dobrej postawie obrońców i bramkarza Misia, Błękitni uratowali jeden punkt.

Nadal w kieleckim zespole brakuje dyrygenta wśród pomocników, który by umiejętnie rozgrywał akcje ofensywne. Słaba też jest dyspozycja strzelecka napastników. A to już można chyba poćwiczyć na treningach.

Dobry i jeden punkt

Mecz nie był najciekawszy, a drużyna Avii była przeciwnikiem, z którym można wygrać nawet w Świdniku.

(ora)

AVIA ŚWIDNIK — BŁĘKITNI KIELCE 0:0

Sędziował W. Biernat z Tarnowa. Widzów 1 tys.
BŁĘKITNI: Miś — Demko, Szpakowski, Batugowski, Wyrębkiewicz — Reczko (od 45 min. Gromulski), Gazda (od 72 min. Rosół), Wołowiec — Starościak, Jusza, Wnętrzak.

GRUPA I

Katowice — Piast Gliwice	0:0
Błękitni Starg. — ROW Ryb.	0:0
BKS Bielsko — Zagłębie Wlb.	1:1
Odra Opole — Urania R. Śl.	6:0
Stoczniow. Gd. — Lechia Gd.	0:0
GKS Tychy — Stal Szczecin	0:0
Gryf Słupsk — Olimpia P.	2:1
Górnik Wlb. — Stilon Gorz.	1:1

1. Bielsko	19	25	27—20
2. Zagłębie	19	24	30—22
3. Stilon	19	24	22—20
4. Katowice	19	23	24—16
5. Stal	19	23	28—26
6. Odra	19	22	31—18
7. Gryf	19	21	24—19
8. Tychy	19	19	27—16
9. Piast	19	19	25—21
10. ROW	19	19	26—27
11. Górnik	19	18	30—21
12. Olimpia	19	16	27—25
13. Stoczniowiec	19	16	18—26
14. Lechia	19	15	11—30
15. Urania	19	10	13—35
16. Błękitni	19	9	14—37

GRUPA II

Wisła Płock — Polonia Byt.	1:1
Avia Świdnik — Błękitni K.	0:0
Olimpia Elb. — Hutnik Kr.	2:0
Radomiak — Stal Rzeszów	1:0
Resovia — Broń Radom	3:1
Cracovia — Górnik Knurów	1:1
Gwardia Szczyt. — Stal St. W.	2:2
Zawisza Byd. — Raków Częst.	0:0

1. Cracovia	19	25	23—14
2. Polonia	19	23	29—23
3. Stal SW	19	23	33—29
4. Górnik	19	21	26—19
5. RADOMIAK	19	21	21—19
6. Avia	19	21	16—17
7. Hutnik	19	20	29—21
8. BŁĘKITNI	19	20	20—18
9. Raków	19	20	16—22
10. Wisła	19	19	21—20
11. Olimpia	19	18	23—22
12. BROŃ	19	18	27—32
13. Resovia	19	16	17—23
14. Zawisza	19	15	16—20
15. Gwardia	19	13	20—34
16. Stal Rz.	19	11	10—25

Gospodarze mieli więcej szczęścia i wygrali z Koroną

WARSZAWA. Piłkarze ręczni Korony spotkali się w meczach o utrzymanie się w I lidze z **AZS AWF**. Kielczanie tak jak i zespół warszawski zagrożeni są degradacją. Dlatego oba mecze były bardzo nerwowe i zakończyły się zwycięstwami gospodarzy 22:20 (10:5) oraz 28:27 (14:13). Bramki dla Korony zdobyli: Piotrowicz 2—9, Tłuczyński 5—7, Boszczyk 5—2, Orliński 2—5, Sabatowski 4—1 Przybyłik 1—3, Zięba 1—0.

Gospodarzom pomagają nawet ściany i dlatego wyrównane spotkania kielczan z AZS nie mogły się inaczej zakończyć. Mecz sobotni był bardzo ostry, momentami brutalny. Kilku piłkarzy ręcznych Korony odniosło kontuzje. Natomiast Zięba już w 15 minucie ukarany został czerwoną kartką i kielecki zespół przez dwa tygodnie grać będzie bez tego zawodnika.

W niedzielę Korona prowadziła 3 bramkami, ale w końcowej części spotkania AZS miał więcej szczęścia i zdołał zapewnić sobie zwycięstwo.

W innych spotkaniach **Wybrzeże Gdańsk** wygrało dwukrotnie z **Gwardią Opole** 34:19 i 32:23, **Pogoń Szczecin** przegrała z **Hutnikiem** w sobotę 28:32 ale wczoraj zremisowała 22:22. **Śląsk Wrocław** dość łatwo poradził sobie z **Pogonią** w **Zabrzu** wygrywając 36:29 i 26:18, a **Anilana Łódź** uległa **Grunwaldowi Poznań** 23:28 i wygrała 30:28.

1. Wybrzeże	24	40	687—598
2. Śląsk	24	39	754—621
3. Hutnik	24	33	691—602
4. Anilana	24	28	601—592
5. Grunwald	24	25	573—586
6. Pogoń Z.	23	20	575—590
7. AZS AWF	24	18	544—597
8. Gwardia	24	14	589—642
9. KORONA	23	13	612—655
10. Pogoń Sz.	24	8	595—726

RUDA ŚLĄSKA. Piłkarki ręczne **Budowlanych Kielce** przegrały oba mecze ze Zgodą 16:33 (7:17) i 19:25 (10:14). Najwięcej bramek dla Budowlanych strzeliły: Kruk 8—7, Patrzyńska 5—3 i Nosek 1—3.

Z różnych aren

RADOM. W sobotę odbyła się uroczysta inauguracja Dni Olimpijczyka 82, których celem jest dotarcie z ideą olimpijską do szerokich kręgów młodzieży.

Znicz zapalił kolarz radomskiej Broni — W. Borucz. Apel do sportowców, sympatyków sportu, działaczy i trenerów odczytał olimpijczyk z Moskwy — B. Sas-Jaworski, a flagę na maszt wciągnął M. Wieczorek — mistrz Polski juniorów w boksie.

Czterdziestu sportowców z woj. radomskiego otrzymało pierwsze kółka olimpijskie, które wręczył były olimpijczyk A. Czortek.

GORZÓW WLKP. Odbył się tu drugi i ostatni finał mistrzostw Polski juniorów młodszych w piłce wodnej. Spośród czterech startujących drużyn ponownie bezapelacyjnie najlepszy okazał się zespół gorzowskiego Stilonu, który wygrał wszystkie mecze i utrzymał tytuł mistrza Polski.

Ostatni sezon jednoznacznie wskazuje, że Gorzów Wlkp. stał się stolicą krajowej piłki wodnej — Stilon zdobył już Puchar Polski juniorów, seniorów, zwyciężył w halowych mistrzostwach Polski seniorów, a obecnie okazał się także najlepszy w klasyfikacji juniorów młodszych.

1. Stilon	12:0	117—53
2. Anilana	7:5	68—57
3. KSZO	4:8	46—81
4. Polonia	1:11	41—75

Królem strzelców został Andruszkiewicz ze Stilonu 39 bramek, a puchar fair play zdobyła drużyna KSZO Ostrowiec.

TOTO LOTEK

I 5, 22, 24, 25, 31, 38 (19)

II 1, 14, 16, 29, 30, 31

Piłkarze Radomiaka mają nowych szkoleniowców

W poniedziałek zarząd Radomiaka rozpatrywał sytuację zespołu piłkarskiego i postanowił dać szansę trenerom w meczu ze Stalą. W czwartek kierownictwo sekcji oraz rada zawodnicza wystąpiła z wnioskiem o zmianę szkoleniowców. Zwołano więc nadzwyczajne zebranie zarządu w piątek i podjęto decyzję.

W ten sposób piłkarze Radomiaka mają nowych szkoleniowców, którzy poprowadzili zespół w meczu ze Stalą. Trenerem radomskiej drużyny jest **JÓZEF ANTONIAK**, absolwent AWF we Wrocławiu, asystent wielu trenerów w Radomiaku (m.in. Rudolfa Kapery). Pomagać mu będzie **JUR ZIELIŃSKI**. Obaj szkoleniowcy debiutują w tej roli w II lidze.

ZA TYDZIEŃ

● W sobotę w II lidze odbędzie się najciekawszy mecz tej kolejki. Piłkarze **Broni** podejmują w Radomiu lidera rozgrywek, **Cracovię**. Początek tego interesującego spotkania o godz. 15. Natomiast **Błękitni** grają w Kielcach o godz. 16 z **Olimpią Elbląg**. **Radomiak** wyjeżdża do Krakowa na mecz z **Hutnikiem**.

● W III lidze **Korona** w sobotę zmierzy się z **Siarką** w Tarnobrzegu. Jest to ważny mecz dla obu drużyn, jeśli myślą o awansie do II ligi. **Star** grać będzie w Krakowie z **Wawelem**.

Czy to grali drugoligowcy?

Przewaga Lublinianki i Korony nad Siarką zmniejszyła się. Kielczanie w sobotę stają więc do trudnego zadania, by uzyskać korzystny rezultat na boisku w Tarnobrzegu. Nie będzie to łatwe.

Z innych wyników na uwagę zasługuje kolejny już remis piłkarzy Polnej.

● **Korona Kielce — Lublinianka 0:0.**

Sędziował **J. Filipowski** z Krakowa. Widzów 4 tys.

KORONA: Goska — Witka, Dulny, Wolicki, Wojtasiński — Gruszewski (od 78 min. Smiałowski), Bąk, Mazur (od 81 min. Więcek) — Małolepszy Kiszkis, Borycki.

LUBLINIANKA: Kyć — Trybulski, Skonieczny, Chałyk, Szefler — Kozłowski, Molenda, Rafalski — Tobolik, Tokarczyk (od 48 min. Winiarczyk), Gruła.

Było to ciekawe i stojące na dobrym poziomie spotkanie dwu czołowych drużyn kandydujących do II ligi. Zabrakło jedynie zdobytych goli i strzałów na bramki, choć kielczanie mieli kilka stuprocentowych sytuacji do uzyskania zwycięskiego gola. Na przeszkodzie stał w sobotę świetnie interweniujący bramkarz lubelski, Kyć. Obronił w sposób nieprawdopodobny strzały z bliskiej odległości kieleckich napastników.

Lublinianie tylko raz mogli zaskoczyć bramkarza Korony, kiedy w zamieszaniu pod bramką kielczan dwukrotnie Tobolik dobijał piłkę z kilku metrów. W drużynie lubelskiej wystąpiło dwóch byłych piłkarzy Korony — Molenda i Tokarczyk. Podobał się Molenda, rozgrywający dokładnie akcje gości.

● **Star Starachowice — Unia Tarnów 1:3 (0:1)**

Bramkę dla gospodarzy zdobył **Pabiasz.**

Goście grali dużo lepiej i skuteczniej. Po wyrównaniu wyniku przez Pabiasza, piłkarze Unii przyspieszyli tempo rozgrywania akcji i zdobyli kolejne bramki. Mogli ich strzelić jeszcze więcej, gdyż gospodarze nie byli w stanie nawiązać rywalizacji.

● **Concordia Piotrków — Wawel Kraków 0:0**

● **Karpaty Krosno — Stal Sanok 0:1 (0:1)**

● **Garbarnia Kraków — Polna Przemyśl 0:0**

● **Stal Nowa Dęba — Wisłoka Dębica 1:2 (1:1)**

● **Siarka Tarnobrzeg — Glinik Gorlice 1:0 (0:0)**

1. Lublinianka	16	25	37—8
2. KORONA	16	23	27—11
3. Siarka	16	22	21—11
4. Unia	16	20	16—12
5. Wawel	16	17	17—16
6. Karpaty	16	16	17—17
7. Polna	16	16	9—9
8. Garbarnia	16	16	19—24
9. Stal S.	16	14	12—16
10. Concordia	16	13	11—18
11. Stal ND	16	12	15—21
12. STAR	16	11	16—35
13. Wisłoka	16	10	8—16
14. Glinik	16	8	8—20

Zwycięstwa zespołów radomskich

RADOM. Siatkarze Czarnych spotkali się z zespołem **Chemika Kędzierzyn**. Oba mecze zakończyły się zwycięstwem radomian. W sobotę 3:0 (15:3, 15:9, 17:15), w niedzielę 3:1 (15:10, 10:15, 20:18, 15:10).

W sobotę radomianie nie mieli trudności z pokonaniem słabego zespołu Chemika. Jedynie w trzecim secie doszło do wyrównanej gry.

Wczoraj było już gorzej. Czarni grali dużo słabiej i w każdym secie trwała zacięta walka. Najbardziej dramatyczny przebieg miał trzeci set, w którym z trudem udało się radomianom wygrać.

W innych spotkaniach Avia Świdnik wygrała ze Stalą Mielec 3:0 i 3:1, Górnik Siemianowice podzielił się punktami z BBTS Bielsko 1:3 i 3:1, Chełmiec Wałbrzych pokonał dwukrotnie Karpaty 3:0.

W tabeli prowadzi nadal Chełmiec przed Czarnymi, którzy mają 2 pkt. mniej.

WARSZAWA. Siatkarki **Radomki** gościły w stolicy, gdzie zmierzyły się z **Polonezem**. Oba spotkania radomianki wygrały, w sobotę 3:1, wczoraj 3:2.

Nie były to łatwe mecze. W sobotę siatkarki Poloneza usiłowały nawiązać wyrównaną walkę, ale radomianki nie pozwoliły odebrać sobie zwycięstwa. W niedzielnym meczu o mało nie doszło do porażki Radomki.

Rywalki radomianek siatkarki AZS Poznań wygrały z AZS Białystok 3:0 i 3:1 i nadal przewodzą w tabeli tej grupy. Poznanianki mają 1 punkt przewagi nad zespołem radomskim. W innych meczach Sarmata Warszawa przegrała ze Spójnią Warszawa 1:3 i 1:3, Budowlani Toruń pokonali LKS Pszczyna 3:1 i 3:0.

STARACHOWICE. Koszykarki **Staru** nadal prowadzą w lidze międzywojewódzkiej bez porażki. W kolejnym meczu dziewczęta starachowickie wygrały z **Wisłą II Kraków** 64:62 (31:27). Najwięcej punktów dla Staru zdobyły: Mikołajewska 38, Korkowska 12, Wróbel i Garbacz 6, Michta 4.

W skrócie

KIELCE. Koszykarze **AZS** przegrali z **Wisłą II Kraków** 48:87 (26:43). Najwięcej punktów dla AZS zdobył Chyberski 12.